

Az adózott eredmény kiigazítására pedig akkor vehető igénybe szabad eredménytartalék, ha a felhasználás után a lekötött tartalékkal és az értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke meghaladja a jegyzett tőkét.

IV. A BESZÁMOLÓ MELLÉKLETEI, SZÁMVITELI SZOLGÁLTATÁS

1. A beszámoló mellékletei

1.1. Kiegészítő melléklet

A legalább egyszerűsített éves beszámoló készítő gazdálkodók számára a törvény az üzleti év gazdálkodására vonatkozó, csak számszaki adatokat tartalmazó mérlegen és eredménykimutatáson kívül az azokat kiegészítő, értékelő és magyarázó kiegészítő melléklet elkészítését is kötelezővé teszi. A megalapozott ismeretszerzés, a valós összkép kialakítása csak a mérleg és az eredménykimutatás gazdálkodásra vonatkozó, összevont számszaki adataiból kiindulva nem végezhető el, mert ennek a két kimutatásnak az adatai – a gazdálkodó különböző döntésének, választásának megfelelően kerültek kialakításra (a törvény keretein belül), így tartalmuk értelmezése és értékelése kiegészítő tészekre, magyarázatokra szorul, és

– nem mutatják be teljeskörűen a gazdálkodó és üzleti évének azon jellemzőit, amelyek az érdekeltek (beszámoló felhasználók) számára szükségesek lehetnek. Mindezek alapján a kiegészítő melléklet elkészítésének célja az, hogy hozzájáruljon ahhoz, hogy a beszámoló a gazdálkodó vagyoni, pénzügyi és jövődelmi helyzetéről megbízható és valós képet mutasson.

A kiegészítő melléklet számszerű adatokat és szöveges kiegészítéseket, magyarázatokat egyaránt tartalmaz. A kötelezően előírt részekben kívül be kell mutatni a sajátos tevékenységgel kapcsolatos – más jogszabályban előírt – információkat is. Ismertetni kell a kivételes elteréseket a törvény előírásaitól, indokolva azokat, és bemutatva az eszközök, re, forrásokra, pénzügyi helyzetre és eredményre gyakorolt hatásukat, ha az a megbízható és valós összképhez szükséges.

Az üzleti év mérlegfordulónapjának megvalósulása esetén biztosítani kell az összehasonlítható bázisadatokat.

Kötelezően tartalmaznia kell a leányvállalatok, a közös vezetésű vállalkozások, a társult vállalkozások saját tőkéjét, jegyzett tőkéjét, tartalékait, a részesedés arányait, eredményeket valamint az egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozások nevét és székhelyét.

A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell a vezető tisztviselők, az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok

– üzleti év után járó járandóságának összegét, a folyósított előlegek, kölcsönök összegét, a nevükben vállalt garanciákat, a kamat, a visszatfizetett összegek és egyéb feltelek egyidejű közlésével,

– nyugdíjfizetési kötelezettségnek teljes összegét csoportonként összevontan.

Közelíteni kell azon személyek adatait, akik a vállalkozás képviselőjére jogosultak, és az éves beszámolót kötelesek aláírni.
Be kell mutatni az értékesítés nettó árbevételét főbb tevékenységünkénti bontásban (ha az egyes tevékenységek jelentősen különböznek) és területi megoszlás szerint is EU és nem EU országba irányuló export.

Fel kell sorolni a lekötött tartaleköt jogcímek szerint, a mérlegen kívüli függő és biztos kötelezettségvállalások összegét fajtankénti részletezésben, a hátra sorolt eszközök értéket jogcímek szerint, a saját tőke üzleti éven belüli változását, annak okait (kapcsolt vállalkozások), a kibocsátott részvények számát, névértékét típusonként valamint az átváltoztatható kötvények számát és névértékét.
A kiegészítő mellékletben indokolni kell a mérlegformátum változtatását, ismertetni az új mérlegfeltételek tartalmát, az elkülönítés indokait, az összevont mérlegfeltételek részletezését, az összevont indokait, részletezni a tartós változást előidéző tényezőket és számszerű hatásukat.

A mellékletnek tartalmaznia kell a képzett céltartalékok, illetve annak felhasználását jogcímek szerint, indokolni kell az üzleti vagy cégértéket, illetve azt, ha leírásuk öt évnél hosszabb.
A követelésekre elszámolt, illetve visszatart, valamint a halmozottan elszámolt értékesztések összegét mérlegfeltételek szintjén bontásban kell feltüntetni. Az értékhelyesbítések nyitó értékét, növekedését, csökkenését, záró értékét a megfelelő mérlegfeltételeknek kell szerepeltetni, és ismertetni kell a piaci értéken történő értékelés alkalmazott elveit és módszereit.

A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell a bevételek aktív időbeli elhatárolásának, a halasztott ráfordításoknak, a költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolásának és a halasztott bevételeknek a jelentősebb összegeit, azok időbeli alakulását, a kapcsolt vállalkozásokkal szembeni követelések, illetve kötelezettségek összegeit, a rendkívüli bevételek és rendkívüli ráfordítások társasági adóra gyakorolt, számszerűsített hatását.
Részletezni kell az elszámolt értékcsokkok leírását, terv szerinti, terven felüli és visszaszárt terven felüli értékcsokkok bontásban. A jelentős összegű terven felüli értékcsökkenést, illetve visszatartásának indokait ismertetni kell.

A kiegészítő mellékletben tájékoztatást kell adni az egyik eredménykimutatás-változatról a másikra való áttérésre, az áttérést indokolni kell, fel kell tüntetni az egyes tételek összevontát, és azt indokolni kell. A forgalomköltség-eljárás szerinti eredménykimutatást készítő vállalkozónak a kiegészítő mellékletben ismertetni kell a költségeket költségcsoportok szerinti bontásban és az aktívált saját teljesítményeket.

1.2. Cash flow-kimutatás

A cash flow-kimutatás továbbra sem önálló része a beszámolónak, a kiegészítő melléklet részeként kell elkészíteni.
A cash flow-kimutatásban a „Működési” részt indirekt módon kell elkészíteni, a „Befektetési” és a „Finanszírozási” részeket pedig indirekt módszerrel. A direkt módszer lényegesen az, hogy a levezetésben a lényeges pénzmozgások szerepeljenek, ne pedig a könnyvelt

értékváltozások. Ebből következik, hogy a cash flow-kimutatást nem lehet összeállítani csak a mérleg és az eredménykimutatás adataiból. A cash flow-kimutatásra vonatkozóan rögzíti a törvény – az indirekt logikának megfelelően –, hogy ha egy eszköz nő, a cash flow csökken, s fordítva. A forrásváltozás pedig az eszközökével ellentétes hatást gyakorol a cash flow-ra, forrásnövekedés cash flow növekedést eredményez.

A cash flow-kimutatásban a vállalkozó – választásának függvényében – a tervezett és a tényadatokat, illetve az előző év és a tárgyév adatait köteles feltüntetni.

Cash flow-kimutatás

I. Szokásos tevékenységből származó pénzeszköz-változás

(Működési cash flow, 1–13. sorok)

1.	Adózás előtti eredmény	±
2.	Elszámolt amortizáció	+
3.	Elszámolt értékesítés és visszavásárlás	±
4.	Céltartalékképzés és -felhasználás különbözete	±
5.	Befektetett eszközök értékesítésének eredménye	±
6.	Szállítói kötelezettségváltozás	±
7.	Egyéb rövid lejáratú kötelezettségváltozás	±
8.	Passzív időbeli elhatárolások váltózása	±
9.	Vevőkövetelés váltózása	±
10.	Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszközök nélküli) váltózása	±
11.	Aktív időbeli elhatárolások váltózása	±
12.	Fizetett, fizetendő adó (nyereség után)	–
13.	Fizetett, fizetendő osztalék, részesedés	–

II. Befektetési tevékenységből származó pénzeszköz-változás

(Befektetési cash flow, 14–16. sorok)

14.	Befektetett eszközök beszerzése	–
15.	Befektetett eszközök eladása	+
16.	Kapott osztalék, részesedés	+

III. Pénzügyi műveletekből származó pénzeszköz-változás

(Finanszírozási cash flow, 17–27. sorok)

17.	Részvénykibocsátás, tőkebevonás bevétele	+
18.	Kötvény, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátásának bevétele	+
19.	Hitel és kölcsön felvétele	+
20.	Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök és elhelyezett bankbetétek törlesztése, megszüntetése, beváltása	+
21.	Véglegesen kapott pénzeszköz	+
22.	Részvénybevonás, tőkekivonás (tőkeleszállítás)	–
23.	Kötvény és hitelviszonyt megtestesítő értékpapír visszafizetése	–
24.	Hitel és kölcsön törlesztése, visszafizetése	–
25.	Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök és elhelyezett bankbetétek	–
26.	Véglegesen átadott pénzeszköz	–
27.	Alapítókkal szembeni, illetve egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek váltózása	±

IV. Pénzeszköz változása (±I., ±II., ±III. sorok) ±

A IV. Pénzeszköz változás értéke meg kell, hogy egyezzen a mérlegben kimutatott tárgyévi és előző évi pénzeszköz érték különbségével.

Az egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozónak az ismertetett képest jelentősen szűkebb információtartalommal kell elkészítenie a kiegészítő mellékletet.

A törvény értelmében a mérlegben és eredménykimutatáson túl a kiegészítő melléklet is – annak minden egyes példányát – a hely és kelet felülmúlásával a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy köteles aláírni.

1.3. Az üzleti jelentés

Üzleti jelentést köteles készíteni a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, kivéve azt, aki egyszerűsített éves beszámolót készít. Az éves beszámolóban formálisan nem része az üzleti jelentés, de azzal egyidejűleg el kell készíteni. Aból következik, hogy az üzleti jelentés nem része az éves beszámolónak, nem vonatkozik rá a közzétételi és letétbe helyezési kötelezettség. Ugyanakkor ez a korlátozott nyilvánosság azért azt jelenti, hogy az érdekeltek (hitelvezők, üzletfelek, alkalmazottak) a gazdálkodó székhelyén megismerhetik az üzleti jelentés tartalmát.

Az üzleti jelentésben ki kell térni a mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges eseményekre, különösen jelentős folyamatokra, a várható fejlődésre, a visszavásárolt saját részvény, saját üzletész megszerzésére vonatkozó adatokra, a kutatásra és a kisérteti fejlesztésre, a telephely bemutatására.

Az üzleti jelentésben külön ki kell mutatni a környezetvédelemnek a vállalkozó pénzügyi helyzetét meghatározó, befolyásoló szerepét, a vállalkozó környezetvédelemmel kapcsolatos felelősségét. Ismertetni kell a környezetvédelmi – megtörtént és várható – fejlesztéseket, az ezzel összefüggő támogatásokat, a környezetvédelmi politikát, intézkedéseket, a munkák állását.

Az üzleti jelentés adatbázisába beletartoznak az üzleti tervek, stratégiai elképzelések minden olyan jelentés, nyilvánítás, amelyből a fordulónap és a beszámoló jóváhagyása közötti érdemi eseményekről, azok tényleges vagy várt hatásairól információt szerezhetünk.

A könyvvizsgálónak ellenőriznie kell az éves beszámoló és a kapcsolódó üzleti jelentés adatainak összhangját, erre a záradékban ki kell térni.

Az üzleti jelentés nem tévesztendő össze az éves jelentéssel. Azok a vállalkozások, amelyeknek részvényei az értéktőzsdén nyilvános kereskedelemben forognak, illetve nyilvános kötvénykibocsátásban vettek részt, éves jelentést kötelesek készíteni a Tőzsde tájékoztató, illetve a tőzsde szereplői részére.

2. Nyilvánosságra hozatal és közzététel

A beszámoló nyílvánossága az üzleti kapcsolatokhoz, a befektetésekhöz, a pénzügyi műveletekhez, a hitelezéshöz nélkülözhetetlen. Az ügyfelek, az üzleti partnerek, a hitelezők, a befektetők a vállalkozás valós vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről a lehetőleg helyezett beszámolókból, illetve a hivatalos formában közzétett beszámolókból tájékozódhatnak.

Minden, cégbírósságnál bejegyzett vállalkozás köteles az általa készített, a jóváhagyásra jogosult tesztelt által elfogadott, kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot is 150 napon belül a cégbírósságnál letétbe helyezni.

Közzétételi kötelezettségének azzal tesz eleget a vállalkozó, ha az éves beszámoló (az egyszerűsített éves beszámoló) egy eredeti vagy hiteles másolat példányát – a letétbe helyezéssel egyidejűleg – megküldi az Igazságügyi Minisztérium Céginyilvántartási és Céginformációs Szolgálatának.

Erdemes megjegyezni, hogy a részvénytársaságok esetében a gazdasági társaságokról szóló törvény speciális közzétételi is előír, amikor úgy rendelkezik, hogy az igazgatóság a mérleg és az eredményfelosztási javaslat lenyeges adatait a közgyűlést megelőzően legalább 30 nappal a részvénytársaság hírdetményeinek közzétételére vonatkozó alap-szabályi rendelkezések szerint nyilvánosságra hozza.

Az általános közzététel mellett ugyancsak speciális közzétételi feladatok terhelik a követny és részvényt kibocsátókat. A kibocsátó az értékpapír forgalomba hozatala előtt a pénzügyi és gazdasági helyzetének megítélésére alkalmas tájékoztatót, továbbá az értékpapír lejártaig a gazdasági és pénzügyi helyzetéről, a működéséről, a tájékoztatónak és az éves jelentésnek egyaránt fontos része a könyvvizsgáló által hitelesített pénzügyi adatokat tartalmazó mérleg és eredménykimutatás.

3. Számviteli szolgáltatás

A számviteli szolgáltatás új fogalom a hatályos számviteli törvényben. Tartalmazza egyrészt a könyvvizsgálói tevékenységet, másrészt a könyvviteli szolgáltatást, amely a könyvvezetési, beszámolókészítési feladatokat elvégzését jelenti. Könyvviteli szolgáltatást kamarai tag könyvvizsgáló, továbbá mérlegképes könyvelő, illetve gazdasági felőköztatásban megfeloő szakon oklevelet szerzett (a mérlegképes könyvelői végzettséggel legalább egyenértékű képesítéssel rendelkező) szakember végezhet. A könyvviteli szolgáltatást végzőkről a törvény előírása szerint nyilvántartást kell vezetni, az ezt részletesen szabályozó rendelet azonban egyelőre még nem jelent meg.

Könyvvizsgálat

A könyvvizsgálat célja annak megállapítása, hogy a vállalkozó által készített beszámoló összhangban áll-e a számviteli törvény előírásaival, s ennek megfelelően megbízható és valós képet nyújt-e a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről. A független könyvvizsgáló ellenőrizi a beszámoló valódiságát és szabályszerűségét, a számviteli törvény

és a létesítő okirat előírásainak betartását, és ennek alapján alakít ki véleményyt a beszámoló-ról.

Kötelező a könyvvizsgálat minden kettős könyvelést vezető vállalkozásnál, ha a vállalkozás nettó árbevétele két egymást követő év átlagában eléri az ötvenmillió forintot. A könyvvizsgálgó jogait, kötelezettségeit, munkájára vonatkozó szakmai, etikai szabályokat a könyvvizsgálgó kamaráról, a gazdasági társaságokról és a számvitelről szóló törvény szabályozza. Ha a könyvvizsgálgó kötelező, a könyvvizsgálgóit illetve a könyvvizsgálgó társaságot az előző üzeti év beszámolójának elfogadásakor meg kell választani.

A könyvvizsgálgó a megbízon keresztül a tulajdonosnak írásbeli könyvvizsgálgó jelentést készít a beszámoló felülvizsgálgó. A számviteli törvény kiegészítette a könyvvizsgálgó jelentés tartalmát, része lett a letébe helyezésre, illetve közzétételre kerülő könyvvizsgálgó záradékg, illetve a záradékg megtagadása. Ha a könyvvizsgálgó nem tud záradékgot adni – mert nem tudott elegendő és megfélelgó könyvvizsgálgó bizonyítékgot szerezni –, a záradékg részletesen indokolgó megtagadását kell letébe helyezni, illetve közzétenni.

A könyvvizsgálgó záradékg hitelesítg, korlátozott vagy elutasítg lehet, korlátozott vagy elutasítg záradékgot akkor ad a könyvvizsgálgó, ha azt állapítg meg, hogy a beszámoló részben vagy egészben nem felelg meg a törvény előírásainak és a valósággnak.

A törvény előírja a hitelesítg záradékg kötelező szövegét a következő formában:

„A könyvvizsgálgó során a vállalkozó éves beszámolóját, annak részzeit és tételit, azok könyvelési és bizonylati alátámasztását az érvényes nemzeti könyvvizsgálgó standard-dokban foglaltak szerint felülvizsgálgtam, és ennek alapján elegendő és megfélelgó bizonyosákgot szereztem arról, hogy az éves beszámoló a számviteli törvényben foglaltak és az általános számviteli elvek szerint készítették el. Az éves beszámoló a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbizható és valós képet ad. Az üzleti jelentés az éves beszámoló adataival összhangban van.”

A könyvvizsgálgónak törvényssértés esetén kezdeményeznie kell az igazgatóság, a felülgelöbizottság vagy a legfőbb döntéshozó szerv (közgyűlés, taggyűlés) összehívását. A könyvvizsgálgó mint tevékenység magában foglalja a gazdálkodó által készített beszámoló (éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, összevont konszolidált éves beszámoló, egyszerűsített beszámoló, éves költségvetési beszámoló, pénzügyi beszámoló és alapok éves beszámolója) felülvizsgálgóat annak megállapítása céljából, hogy az a számviteli törvény előírásai alapján megbizható és valós összképgt ad-e a gazdálkodó szervezet vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, a működés eredményéről.

Mint az előző felsorolásból kitűnik, a könyvvizsgálgó nemcsak a vállalkozási tevékenységgel folytatógk beszámolójára terjed ki, hanem a költségvetési szervek és a pénzügyi, befektetési alapok éves tevékenységgel is hivatott felülvizsgálgóni és hitelesíteni. Könyvvizsgálgó tevékenység folytatására vonatkozó engedélyt gazdasági társaság is kaphat, de az engedélyvel rendelkező társaság nevében is csak a termésszertes személyként bejegyzett könyvvizsgálgó hitelesítheti az éves beszámolót, írhatja alá a könyvvizsgálgóit jelentést.

A könyvvizsgálgó engedélyvel rendelkező termésszertes és jogi személyekről a Magyar Könyvvizsgálgó Kamara névjegyzékgét vezet.

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. 2000. évi C. törvény a számvitelről.
2. A számviteli törvény változásai 2005-2006-2007 (változások és magyarázatok)
Szerzői közösség, szerkesztő: Adorján Csaba
HVG Orac Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2007.
3. Róth – Adorján – Lukács – Veit: Számviteli esettanulmányok 2006.
MKVK, Budapest, 2006.
4. Biró – Harangozóné – Fridrich – Mitro: Számviteli kézikönyv
UNIO Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2004.

EREDMÉNYTAN
PÉLDATÁR

Boda László
Zsidai Valéria

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	87
FELADATOK.....	88
ÜZEMI (ÜZLETI) TEVEKENYSÉG EREDMÉNYE.....	88
EGYÉB EREDMÉNYKATEGÓRIÁK.....	107
Könyvelési feladatok.....	107
Pénzügyi műveletek eredménye.....	107
Rendkívüli műveletek eredménye.....	113
Eredmény megállapítás.....	116
ÖSSZEFOGLALÓ FELADATOK.....	118
VIZSGAFÉLDÁK.....	124
Könyvelési feladatok.....	124
Tesztkérdések.....	142
MEGOLDÁSOK.....	147
ÜZEMI (ÜZLETI) TEVEKENYSÉG EREDMÉNYE.....	147
EGYÉB EREDMÉNYKATEGÓRIÁK.....	161
Könyvelési feladatok.....	161
Pénzügyi műveletek eredménye.....	161
Rendkívüli műveletek eredménye.....	164
Eredmény megállapítás.....	166
ÖSSZEFOGLALÓ FELADATOK.....	169
VIZSGAFÉLDÁK.....	171

FELADATOK

ÜZEMI (ÜZLETTI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE

1. példa

Egy vállalkozás készterméket értékesített egy magyar–osztrák vállalkozásnak. A termék nem lépte át az országhatárt, és a kiegyenlítés valutában történt.

Feladat:

Döntse el, belföldi vagy exportértékesítés történt-e?

2.* példa

Értékesítettek 200 db árut 550 Ft/db + 20% áfa eladási áron belföldre. A vevőnek minőségi hiba miatt 10% árengedményt adtak.

Feladat:

Számítsa ki a belföldi értékesítés nettó árbevételét!

3.* példa

Az Ön vállalkozása egy német vevő részére 32 000 EUR értékben készterméket adott el. A magyar határállomás és a külföldi rendeltetési hely közötti útszakaszon fizetendő szállítási költség 2000 EUR.

A teljesítéskori vételi árfolyam 246 Ft/EUR, az eladási 250 Ft/EUR. (Átlagárfolyamon értékel a társaság.)

Feladat:

Határozza meg az exportértékesítés nettó értékét!

4. példa

Egy vállalkozó egyik külföldi partnerének 200 000 USD értékben adott el terméket, egy másik külföldi partnerének 50 000 EUR-ért, mely után 4000 EUR a külföldi útszakaszra jutó fuvardíj.

Árfolyamok: a teljesítéskor:

Pénzügyi rendezéskor:

USD	175	vételi
EUR	245	eladási
USD	179	vételi
EUR	249	eladási

Feladat:

USD	176	vételi
EUR	248	eladási
USD	180	vételi
EUR	250	eladási

Számítsa ki az exportbevétel összegét!

5.* példa

Allapítsa meg a belföldi és az exportértékesítés nettó árbevételét az alábbi információk alapján!

1. Késztermék eladása beföldre 1000 db, eladási ár 10 000 Ft/db + 20% áfa.
2. A belföldi értékesítés után fizetett fogyasztási adó összege 400 E Ft.
3. Az exportértékesítés árbevétele 59 000 E Ft.
4. Az exporttal kapcsolatban a költségvetéstől igényelt támogatás összege 200 E Ft.
5. A pénzügyi teljesítéskor az exporthoz kötődően 550 E Ft árfolyamnyereség képződött.
6. Anyageladás beföldre 100 E Ft, melyből az el nem ismert számlaérték 10 E Ft, mely az áfát is tartalmazza.
7. Értékesítettek 80 E Ft + 20% áfa eladási áron egy számítógépes programot.
8. A külföldi vevők által visszaküldött késztermékek eladási ára, 400 E Ft.
9. Külföldön fizetett fuvardíj 1 000 E Ft.
10. Minőségi engedmény összege beföldi értékesítés után 800 E Ft + 20% áfa.

6.* példa

Egy vállalkozás értékesítési tevékenységéről az alábbi adatokat ismeri:

- Beföldi termékértékesítés számla szerinti összege 20 000 E Ft + 20% áfa.
- A belföldi értékesítés után fizetett fogyasztási adó 800 E Ft.
- Az exportértékesítés árbevétele 1000 EUR, a külföldi útszakasz fuvardíja 100 EUR.
- A teljesítéskori devizavételi árfolyam 248 Ft/EUR, eladási 252 Ft/EUR volt.
- Anyageladás készpénzért 120 E Ft, mely az áfát is tartalmazza.
- A beföldi értékesítéshez kapcsolódó árkiegészítés 4 000 E Ft.

Feladat:

Kontrozza az értékesítés eseményeit!

7. példa

Könyvelje le az alábbi gazdasági műveleteket!

1. Értékesítettek 1200 db „A” készterméket beföldre, melynek eladási ára 2000 Ft/db + 20% áfa. A „B” késztermékből 600 db-ot adtak el 13 000 Ft/db + 20% áfa összegért.
2. Minőségi kifogás miatt a vevő visszaküldött 50 db „A” készterméket, és 10% árengedményt kért, amit az eladó elfogadott.
3. A „B” termékből 500 db exportértékesítés történt 30 EUR/db eladási áron, és a külföldi útszakasz fuvardíja 3 EUR/db. A teljesítéskori vételi árfolyam 252 Ft/EUR, eladási 256 Ft/EUR. A külföldi vevő 200 db termék ellenértékét átutalta dec. 22-én 257 Ft/EUR árfolyamon, a többi csak mérlegkészítés után utalta át. A december 31-i átlagárfolyam 250 Ft/EUR volt.

8. példa

Egy vállalkozás tárgydíszaki tevékenységéről az alábbi adatokat ismeri:

1. Késztermék belöldi értékesítés árbevétele 100 000 E Ft, késztermék exportértékesítés árbevétele 590 000 E Ft.
2. A belöldi értékesítés után fizetett fogyasztási adó összege 4 000 E Ft, az exportértékesítéssel kapcsolatban a költségvetéstől igényelt, az árbevételbe be nem számító exportátogatás összege 2 250 E Ft.
3. Értékesített szellemi termékek eladási ára (afa nélkül) 3 800 E Ft értékesítéskori nettó értéke 2 400 E Ft.
4. Értékesített egy éven belül elhasználandó szerszámok eladási ára (afa nélkül) 2 500 E Ft, tényleges beszerzési költsége 4 000 E Ft, az értékesítést megelőzően elszámolt értékesítésének összege 1 750 E Ft.
5. Az exportértékesítéssel kapcsolatosan keletkezett árfolyam-különbözetek:

- a) A tárgyévi pénzügyi rendezések során keletkezett árfolyamnyereségek összege: 3 225 E Ft.
- b) A tárgyévi pénzügyi rendezések során keletkezett árfolyamvesztések összege: 910 E Ft.
- c) A mérleg fordulónapja és a mérlegkészítés napja között megtörtént pénzügyi rendezésekkel kapcsolatosan keletkezett árfolyamnyereségek összege 910 E Ft.

6. A belöldi vevő által el nem ismert számlaérték (amely az áfát is magába foglalja): 1 200 E Ft.
7. A külföldi vevők által visszaküldött késztermék eladási áron számított értéke 3 800 E Ft.
8. Az egyik belöldi vevővel szembeni követelés ellenében kapott változó névértéke: 2 800 E Ft, a követelés eredeti összege 2 500 E Ft (amely az áfát is magában foglalja).

Feladat:

Állapítsa meg a belöldi és az exportértékesítés nettó árbevételét!

9. példa

Egy kft. tevékenységéről az alábbi információk ismertek:

1. A devizabétét-számlával kapcsolatosan elszámolt tárgyévi árfolyamnyereségek összege 230 E Ft.
2. Az egyik belöldi vevőnek egy szerinti vásárlása után számlahelyesbítéssel adott minőségi engedmény összege 2 500 E Ft + 20% áfa, egy másik belöldi vevőnek rendszeres vásárlásához kapcsolódóan utólag adott általános nagyvásárlói kedvezmény összege 4 000 E Ft + 20% áfa.
3. A belöldi vevők által elismert, de kétséssé vált követelés összege 900 E Ft.
4. Készpénzfizetési számlával történő anyageleadás (feljeslegessé vált anyagok) számla szerinti értéke 500 E Ft, mely az áfát is tartalmazza.

5. A tárgyévben a mintaboltban készpénz ellenében eladott árukészlet fogyasztói áron számított értéke 2 800 E Ft.
 6. Exportáltak készterméket 50 000 E Ft-ért
 7. A tárgyévben az áruval együtt értékesített göngyölegek eladási ára (áfa nélkül) 2 300 E Ft, tényleges beszerzési költsége 1 550 E Ft.
 8. A tárgyév során keletkezett anyaghiány tényleges beszerzési áron számított értéke 100 E Ft, feliosztozóra áthárított kártérítés összege 120 E Ft, amely az általános forgalmi adó összegét is magában foglalja
 9. Külföldön devizában fizetett fuvardíjak forintra számított összege 2 400 E Ft.
- Feladat:**
- Határozza meg, mennyi lesz a vállalkozásnál a belöldi és exportértékesítés nettó árbevételeinek összege!

10.* példa

Számítsa ki az egyéb bevételek összegét!

1. Targyév során befolyt késedelmi kamat összege 1 000 E Ft.
2. Utólag kapott nem számlázott engedmény összege 800 E Ft.
3. Behajthatatlan követelés leírt összege 780 E Ft.
4. Értékesített tárgyi eszköz eladási áron 2 300 E Ft + 20% áfa.
5. Elengedett kötelezettség 200 E Ft.
6. Leírt követelésre befolyt összeg 450 E Ft.
7. Külföldi vevőkövetelés árfolyamnyeresége 300 E Ft, árfolyamvesztése 200 E Ft.
8. Készletre elszámolt értékesztés visszatért összege 60 E Ft.

11. példa

Számítsa ki az egyéb bevételek összegét!

1. A tárgyi eszközökkel kapcsolatban az előző üzleti évben elszámolt terven felüli értékesítéskor 660 E Ft. A mérlegkészítéskori piaci érték 700 E Ft-tal haladja meg a könyv szerinti értéket. A különbözeti jelentős.
2. Az üzleti évben a biztosítótól igényelt kártérítés összege 3 000 E Ft. A biztosító 600 E Ft kártérítést nem ismer el.
3. Behajthatatlannak nem minősülő elengedett követelés könyv szerinti értéke 200 E Ft.
4. Költségek ellenértékére – visszafizetési kötelezettség nélkül – kapott támogatás belöldi vállalkozástól 2 500 E Ft.
5. Értékesített göngyöleg eladási áron 440 E Ft + 20% áfa.
6. Értékesített szellemi termék eladási áron 140 E Ft + 20% áfa, nyilvántartási értéke 100 E Ft.
7. Visszaigényelt – túlfizetés miatt – társasági adó 400 E Ft.
8. Kereskedelmi készletek nyereségjellegű leltárértékelési különbözete 500 E Ft.

12.* példa

Könyvelje le az alábbi gazdasági eseményeket!

1. Értékesített szellemi termék eladási áron (afa nélkül) 750 E Ft.
2. Az előző évben képzett 800 E Ft céltartalék feloldása.
3. Kapott késedelmi kamat összege 2 000 E Ft.
4. Külföldi vevőkövetelésre befolyt árfolyamnyereség 340 E Ft.
5. Kapott exportámogatás összege 670 E Ft.
6. Hitelezési veszteségként leírt követelés befolyása 440 E Ft.
7. Kapott kártérítés összege 250 E Ft.

13. példa

Határozza meg az aktívált saját teljesítmények – saját termelésű készletek állományváltozás, saját előállítási eszközök aktívált értéke – értéket az alábbi tétel alapján!

1. Pénzügyi műveletek bevételei 5 000 E Ft
2. Anyagjellegű ráfordítások 3 500 E Ft
3. Rendkívüli eredmény + 2 000 E Ft
4. Bérköltség 2 200 E Ft
5. Terv szerinti értékcsokkkenési leírás 1 500 E Ft
6. Terven felüli értékcsokkkenési leírás 6 000 E Ft
7. Bérjárulékok 3 100 E Ft
8. Személyi jellegű egyéb kifizetések 600 E Ft
9. Értékesítés közvetlen költségei 1 400 E Ft
10. Értékesítési költség 600 E Ft
11. Egyéb átalános költség 1 100 E Ft
12. Igazgatási költség 1 300 E Ft
13. Befeztetlen termelés állományváltozása – 600 E Ft
14. Késztermék NYE 3 000 E Ft

ZF 2 800 E Ft

14.* példa

Egy vállalkozás raktári késztermék készlete január 1-jén 1800 t, melynek előállítási költsége 2 160 E Ft volt. Az időszak során előállítottak 6200 tonnát, melynek előállítási költsége a következő:

- anyagköltség 3 460 E Ft
 igénybe vett szolgáltatás 200 E Ft
 személyi jellegű ráfordítások 2 580 E Ft
 értékcsokkkenési leírás 1 200 E Ft
 összesen: 7 440 E Ft

Az időszak folyamán értékesítettek 7000 tonnát.

Feladat:

Számítsa ki a késztermékek állományváltozását!

Mennyi benne az állományváltozás összege, ha az értékesített mennyiség 6000 t lett volna?

15. példa

Egy kft. saját termelésű készleteinek nyitó egyenlege 2000 t, melynek tényleges közvetlen önköltsége 900 Ft/t. Az időszak során előállított mennyiség 4000 t, melynek előállítási költsége 5 000 E Ft.

Az időszak alatt értékesítettek 5500 tonnát, 1600 Ft/t + 20% áfa eladási áron.

Feladat:

Számítsa ki az államánnyváltozás értékét!

Mennyi lenne a készletváltozás összege, ha az előállított mennyiség 6000 t, illetve 5500 t lett volna?

16. példa

Egy vállalkozás saját termelésű készleteinek nyitó állománya 1000 db, tényleges közvetlen önköltsége 800 Ft/db. A tárgyidőszak során felmerült költségek a következők:

Megnevezés	Közvetlen (E Ft-ban)	Közvetett (E Ft-ban)
felhasznált anyag	1 300	600
személyi jellegű ráfordítások	1 000	500
amortizáció	600	435
igénybe vett szolgáltatás	470	380
összesen:		

Az előállított saját termelésű készlet mennyisége 2000 db, előállítási költsége 2 600 E Ft, a többi gyártóeszköz-előállítás volt.

Az időszak során értékesítettek 1600 db saját termelésű készletet.

Feladat:

Állapítsa meg az aktívált saját teljesítmények értékét!

17.* példa

Egy vállalkozás előállított egy speciális gyártóeszközt, amellyel kapcsolatosan az alábbi költségek merültek fel (E Ft-ban):

közvetlen anyagfelhasználás	1 600
közvetlen bér	600
közvetlen bérjáruléka	200
amortizáció	400

Feladat:

Kontrollorok a gyártóeszköz létrehozásával kapcsolatos tételket, ha a vállalkozás

a) csak az 5-ös számlaosztályt használja,

b) elsődlegesen 5-ös, másodlagosan 6-7-es számlaosztályban könyvel,

c) elsődlegesen 6-7-es, másodlagosan az 5-ös számlaosztályban számolja el a költségeket!

18. példa

Egy vállalkozás előállít egy tárgyi eszközt és egy szellemi terméket. A felmerült közvetlen költségek (E Ft-ban):

anyag	2 400
bér	1 000
béjárulékok	
értékcsokkensési leírás	400
igénybe vett szolgáltatás	360

A közvetlen költségek 30%-a fordítódott a szellemi termékek előállítására.

Feladat:

Kontrollzza a tárgyi eszköz és a szellemi termék előállításával kapcsolatos tételket, ha a vállalkozás csak költségmeneként számolja el a költségeket!

19. példa

Egy ipari vállalkozás tárgyi időszakai költségeiről az alábbiakat ismeri:

Megnevezés	Közvetlen	Közvetett
anyagköltség	1 600	900
bérköltség	600	460
béjárulékok		520
értékcsokkensési leírás	480	

Feladat:

Kontrollzza a költségszámolást, ha a vállalkozás:

- csak költségmeneként mutatja ki a költségeket,
- elsődlegesen az 5-ös számlaosztályban könyveli el a költségeket,
- elsődlegesen költséghely és költségviselőként számolja el a költségeit!

20. példa

Egy vállalkozás tárgyi időszakban felmerült költségeiről az alábbi adatok állnak rendelkezésre (E Ft-ban):

Közvetlen	Közvetett
alapanyag-felhasználás	2 000
segédanyag-felhasználás	3 000
bérköltség	2 800
egyéb személyi kifizetés	700
béjárulékok	
amortizáció	400

Feladat:

Könyvelje el a felmerült költségeket valamennyi módszerrel!

21.* példa

Egy vállalkozás tárgyi eszközai aktívát teljesítményéről az alábbi információk állnak rendelkezésre:

- a) Saját kivitelezésben előállított egy termelőberendezést.
Az előállítási költség a következőkből áll: (E Ft-ban)

anyagköltség	4 200
személyi jellegű ráfordítások	1 600
amortizáció	520

Az eszközt használatba vették.

- b) A vállalkozás göngyölegét állított elő. Az előállítás során felmerült 3 280 E Ft anyagköltség, 600 E Ft bérköltség, 200 E Ft bérjárulék.

Feladat:

Könyvelje számlasorosan a megadott gazdasági műveleteket, ha a vállalkozás összköltségeljárású „A” típusú eredménykimutatást készít, és csak az 5-ös számlaosztályt használta a költségek elszámolására!

22.* példa

Egy vállalkozás kétféle terméket állít elő, „A” és „B” készterméket, amelyeket tényleges önköltségén tart nyilván.

251. „A” késztermék nyitó egyenlege	3 400 E Ft	(2 000 db)
252. „B” késztermék nyitó egyenlege	1 800 E Ft	(1 200 db)

Az időszak folyamán előállítottak 6000 db „A” készterméket 1 700 Ft/db tényleges közvetlen önköltségen és 8000 db „B” készterméket 1 500 Ft/db tényleges közvetlen önköltségen.

A befejezetlen termelés értéke „A” késztermékből 325 E Ft, „B” késztermékből 248 E Ft. „A” késztermékből 1000 db-ot, „B” késztermékből 2000 db-ot értékesítettek az időszak során.

Feladat: Könyvelje el a késztermékekkel kapcsolatos gazdasági eseményeket, ha a vállalkozás összköltség típusú eredménykimutatást készít!

- a) Ha a vállalkozás csak mennyiségi analitikát vezet róluk,
b) ha a vállalkozás mennyiségi és értéki nyilvántartást is vezet.

Határozza meg az állományváltozás összegét!

23. példa

Egy vállalkozás „A” és „B” készterméket gyárt. Saját termelésű készletszámait folyamatosan vezeti mennyiségben és értékben is, valamint összköltségeljárásos eredménykimutatást készít.

291 „A” késztermék nyitó egyenlege	6 800 E Ft	(2 000 db)
292 „B” késztermék nyitó egyenlege	3 600 E Ft	(1 200 db)

Tárgyidőszaki készletváltozások:

- Az időszak folyamán „A” késztermékből elkészült 12 000 db, 3400 Ft/db tényleges közvetlen önköltségen. A befejezetlen termelés 750 E Ft.
- A „B” késztermékből 16 000 db-ot állítottak elő 3000 Ft/db önköltségen. A befejezetlen termelés 496 E Ft.
- Az időszak során értékesítették 11 000 db „A” készterméket, 3500 Ft/db + 20% áfa eladási áron.
- A „B” késztermékből 15 000 db-ot 3200 Ft/db (áfa nélkül) eladási áron.
- Gondatlan tárolás miatt „A” késztermékből 20 db-ot kislejtezték.
- A „B” termékre elszámoltak 100 Ft/db értékesztést.

Feladat:

Könyvelje a készletváltozásokat!

24. példa

Egy termelő vállalkozás késztermékgyártásával, készletbe vételével és értékesítésével kapcsolatos adatok:

- Nyitó befejezetlen termelés 2 000 E Ft
- Raktárkészlet nyitó egyenlege 3 000 E Ft
- Tárgyidőszaki közvetlen költségek 20 000 E Ft
- Elkészült termékek előállítási költsége 18 000 E Ft
- Értékesített késztermék előállítási költsége 17 000 E Ft
- Értékesítés árbevétele (áfa nélkül) 21 000 E Ft
- Záró befejezetlen termelés 4 000 E Ft
- Raktári záró készlet 4 000 E Ft

Feladat:

Könyvelje le a késztermékekkel kapcsolatos tétteleket valamint a lehetséges módszerrel!

25. példa

Egy termelő vállalkozás tevékenységéről – kétféle terméket gyárt – az alábbi adatok ismertek:

Mégnevezés		Félkész termék		Késztermék	
Nyitó befejezetlen termelés (E Ft)	800	1 200	800	1 200	800
Raktári nyitó készlet mennyisége (db)	500	500	500	2 400	800
Raktári nyitó készlet tényleges közvetlen önköltségen (E Ft)	500	4 000	500	2 400	800
Tárgyidőszaki termelés (db)	4 000	4 000	4 000	6 000	6 000
Félkésztermék-továbbfeldolgozás (db)	—	—	—	2 500	2 500
Értékesítés (db)	1 200	1 200	1 200	6 200	6 200
Eladási ár áfa nélkül (Ft/db)	1 800	1 800	1 800	5 000	900
Záró befejezetlen termelés (E Ft)	600	600	600	900	580
Raktári záró készlet leltár szerint (db)	800	800	800	3 000	3 000
Raktári záró készlet tényleges közvetlen önköltség (E Ft/db)	1 000	1 000	1 000	3 000	3 000

- anyajellegű ráfordítás
- személynél jellegetű ráfordítás
- értékcsokekkenési leírás

Könnyvéle le a fenti gazdasági eseményeket, ha a vállalkozás összköltség típusú eredménykimutatást készít, csak költségnem szerint számolja el a költségeket, és a saját termelésű készleteiről nem vezet folymatosan csak mennyiségi nyilvántartást! Alapítsa meg az üzemi, üzleti eredményt!

Egy termelői tevékenységet folytató vállalkozás tárgyi dősszaki költségeiről az alábbi adatokat ismert:

Követlen		Követett	
8 650	4 385	—	1 500
100	5 000	500	1 000
1 550	465	3 000	2 150
2 000	3 000	2 150	50
Megnevezés Anyagköltség Hulladékmegeterülés Bérköltség Személyi jellegű egyéb kifizetés Bétfarúlek Értékcsoökkenesi leírás Igénybe vett szolgáltatás Igénybe vett szolgáltatás aktív időbeli elhatárolása Befejezetlen termelés nyitó egyenlege 500 1 000 17 420 16 920 35 000 400 1 500 200 80 10 50			

Kontinrozsa és könyveije a fenti gazdasági eseményeket, ha a vállalkozás

- a) „Összkötés” típusú eredménykimutatást készít, és folyamatosan vezeti a kés-
leteket mennyiségben és értékben is, s csak az 5-ös számlaosztályt használja.
Allapítsa meg az üzemi (üzleti) eredményt!
- b) „Összkötés” típusú eredménykimutatást állít össze, folyamatos mennyiségi nyilván-
tartás mellett, és csak az 5-ös számlaosztályban könyvel.

c) „Forgalmi költség” típusú eredménykimutatást állít össze, folyamatos mennyiségi és értéki nyilvántartást vezet, s a költségeit elsődlegesen költségnak költségviselőként számolja el!

27. példa

Egy vállalkozásról, amely folyamatosan vezeti készletszámláit tervezett önköltségen, a következő számlák egyenlegei ismertek:

251 „A” Késztermék (350 db)	8 400 E Ft
2581 „A” Késztermék KEK	T 420 E Ft
252 „B” Késztermék (680 db)	27 880 E Ft
2582 „B” Késztermék KEK	K 680 E Ft

Értékesítés „A” termékből 200 db áfa nélküli eladási ár 36 000 Ft/db, „B” termékből 450 db áfa nélküli eladási ár 55 000 Ft/db.
 „B” késztermékből a vevők 20 db-ot visszakiadtak, az „A” késztermék-értékesítés után 140 E Ft minőségi engedményt nyújtottak.

Feladat:

Konkritozza a fenti eseményeket!

28. példa

Egy termelő vállalkozás – egyfajta készterméket gyárt – tevékenységéről az alábbi adatokat ismeri (E Ft-ban):

Megnevezés	Késztermék		
Nyitó befejezetlen termelés	400		
Raktári nyitó készlet tényleges közvetlen önköltségen	1 224		
Nyitó készletértékesítés különbözet (%)	+ 2		
Tárgyévi közvetlen költségek:			
– anyag	640		
– bér	400		
– bérjárulékok			
Hulladékmegejtülés	8		
Értékesített késztermék tervezett közvetlen önköltségen	1 000		
Értékesítés árbevétele (áfa nélkül)	1 500		
Záró befejezetlen termelés	80		
Raktári záró készlet tervezett közvetlen önköltségen	1 300		
Közvetett költségek	Értékesítési	Igazgatási	Egyéb ált.
Anyag	50	50	50
Személyi jellegű ráfordítások	100	100	50
Értékszőkkenési leírás	20	40	20
Egyéb	30	70	60

Feladat:

Kontrollrozza és könyvelje le a megadott gazdasági eseményeket, ha a vállalkozás forgalmi költség típusú eredménykimutatást készít, a késztermékekből folyamatos mennyiségi és értéki nyilvántartást vezet. A költségeit elsődlegesen költséghely-költségviselő szerint számolja el.

Allapítsa meg az üzemi (üzleti) tevékenység eredményét!

29.* példa

Egy vállalkozás saját termelésű készleteiről az alábbi tárgyévi információkat ismeri. (E Ft-ban)

Megnevezés	Félkész termék	Késztermék
Nyitó befejezetlen termelés	8 000	12 000
Raktári nyitó készlet tervezett közvetlen önköltségen	15 000	40 000
Nyitó készlet KEK-je	T 450	K 750
Tárgyidőszaki közvetlen költségek:		
– anyag	80 000	140 000
– amortizáció	19 300	29 800
– bér	30 000	60 000
– bérjárulékok		
Hulladékkegmtérülés	1 000	3 000
Félkésztermék-továbbfelhasználás tervezett	–	70 000
közvetlen önköltségen		
Raktárra vételle tervezett közvetlen önköltségen	145 000	310 000
Értékesítés tervezett közvetlen önköltségen	70 000	320 000
Értékesítés árbevétele (áfa nélkül)	110 000	510 000
Záró befejezetlen termelés	4 250	21 050

A késztermék anyagfelhasználása nem tartalmazza a félkésztermék-továbbfelhasználás értékét!

Tárgyidőszaki közvetett költségek:

– anyajegelleű	20 000
– személyi jelleű	87 000
– értékesökkénekési leírás	34 000

Feladat:

Kontrollrozza és könyvelje le a fenti gazdasági eseményeket, ha a vállalkozás forgalmi költség típusú eredménykimutatást készít, költségeit elsődlegesen a 6–7 számlaosztályban számolja el. A saját termelésű készleteit tervezett közvetlen önköltségen vezeti, és folyamatos mennyiségi és értéki nyilvántartást vezet róluk.

Határozza meg az üzemi (üzleti) tevékenység eredményét mindkét módszerrel, ha az egyéb bevételek összege 5 800 E Ft, a ráfordításoké 15 600 E Ft volt a tárgyidőszakban!

Egy vállalkozás tárgyévi tevékenységéről ismert adatok (E Ft-ban):

	Megnevezés	Értékesítési	Igazgatási	Egyéb ált.
Nyitó befizetetlen termelés	50 000			65 000
Raktári nyitó készlet tervezett közvetlen önköltségen	48 000			90 000
Nyitó KEK %-a	-5,00%			+6,00%
Tárgydíószerzati közvetlen költségek:				
- anyagköltség	200 000			560 000
- bérköltség és járuléakai	90 000			210 000
Amortizáció	36 000			45 000
Hulladékként rakatpra vett anyagok értéke	12 600			13 500
Elkészült termékek tervezett közvetlen önköltsége	360 000			810 000
Elkészült termékek tényleges közvetlen önköltsége	342 000			793 800
Félkésztermék-továbbfelhasználás tervezett közv. önkötsz.	-			18 000
Ertekcsillított termékek tervezett közvetlen önköltségen	185 000			700 000
Ertekcsillított árbevétele (20% áfával)	260 000			980 000
Visszatartu tervezett önköltségen				-
Visszaküldés eladási áron (afa nélkül)	26 000			-
Közvetített költségek adatai (59 000 E Ft)				
Megnevezés	Értékesítési	Igazgatási	Egyéb ált.	
Anyagjellegű ráfordítás	9 000	13 000	9 000	
Személyi jellegű ráfordítás	4 000	6 000	1 000	
Értékcsökkenési leírás	8 000	1 000	8 000	

Egy vállalkozás tevékenységéről a következőket ismeri (E Ft-ban):

Könnyelje a gazdasági eseményeket, ha a vállalkozás forgalmi-költség-eljarasos eredménykimutatást készít! Költségait elsődlegesen költségviselő-költségem szerint számozza el, a saját termelésű készletekről folyamatos nyilvántartást vezet.

Feladat:

Megnevezés		Félkész termék	Késztermék
Nyitó befejezetlen termelés	2 000	4 000	4 000
Raktári nyitó készlet tervezett önköltségen	4 000	1 000	1 000
Nyitó KEK %-a	- 2%		+ 3%
Tárgyidőszaki közvetlen költségek:	18 000	62 000	39 200
– anyagköltség		9 320	5 000
– bérköltség és járuléka		4 000	1 200
Amortizáció		28 000	110 000
Elkészült termékek tervezett közvetlen költsége		26 800	161 000
Elkészült termékek tényleges közvetlen költsége		–	15 000
Elkészítésként rakatásra vett anyagok értéke		10 000	100 000
Elkészítésként termékek tervezett közvetlen önköltségen		24 000	240 000
Ertekesítés arbevétel (20% áfával)		24 000	240 000
Visszatartu tervezett önköltségen		–	–
Visszatartu arbevétel (20% áfával)	2 400	–	–

Közvetett költségek adatai:

Megnevezés	Értékesítési	Igazgatási	Egyéb ált.
Anyagjellegű ráfordítások	1 300	800	700
Személyi jellegű ráfordítások	800	1 000	200
Értékcsokkkenési leírás	700	200	1 100

Feladat:

Kontrózza a gazdasági eseményeket, ha a vállalkozás a költségeit elsődlegesen a 6–7-es számlaosztályban könyveli, és forgalmi költség típusú eredménykimutatást készít!

Ev közben a saját termelésű készleteiről folyamatos mennyiségi és értéki nyilvántartást vezet, tervezett közvetlen önköltségben.

32. példa

Egy termelő vállalkozás „A” és „B” készterméket gyárt, amelyeket folyamatos mennyiségi és értéki nyilvántartást vezet, tényleges közvetlen önköltségben. A vállalkozás összköltségjelzésű eredménykimutatást készít.

Nyitó egyenlegek:

„A” késztermék	3 400 E Ft	(2 000 db)
„B” késztermék	1 800 E Ft	(1 200 db)

Tárgyidőszaki készletváltozások:

- a) Elkészült 600 db „A” késztermék, melynek tényleges közvetlen önköltsége 1 700 Ft/db és 800 db „B” késztermék, amelynek tényleges közvetlen önköltsége 1 500 Ft/db volt.

- b) A vállalkozás saját mintaboltjába kiszállított 150 db „A” és 250 „B” készterméket.

- c) Helytelen tárolás miatt 10 db „A” és 20 db „B” készterméket kislejtezték.

- d) A vállalkozás apportként bevitt egy másik gazdasági társaságba 150 db „A” készterméket.

- e) Az év végi leltározás során kiderült, hogy hiányzik 6 db „A” késztermék, melyből 4 db szokásos mértékű „B” késztermékből 10 db többlet mutatkozik, aminek oka adminisztrációs hiba.

Feladat:

Kontrózza a fenti eseményeket, ha csak költségmenként számolja el a költségeket a vállalkozás!

33.* példa:

Egy vállalkozás késztermékeiről folyamatos mennyiségi és értéki nyilvántartást vezet, előállítás költségen. Összköltségjelzésű eredménykimutatást állít össze, és költségeit csak költségmenként vezeti.

Tárgyidőszaki készletváltozások:

- a) Az időszak során apportként bevitték 100 E Ft előállítási költséggű készterméket egy másik vállalkozásba.

- b) Térítés nélkül átadtak készterméket egy iskolának, melynek előállítási költsége 200 E Ft volt.
- c) Káresemény következtében megsemmisült 50 E Ft előállítási költségű késztermék.
- d) Letárolásakor kiderült, hogy hiányzik késztermék, melynek előállítási költsége 600 E Ft volt.

Feladat:

Konfirmozza a fenti gazdasági eseményeket!

34.* példa

Állapítsa meg az egyéb ráfordítások összegét az alábbi információk alapján!

- Egy éven belül elhasználandó szerszámok értékesítésének eladási ára 140 E Ft + 20% áfa, könyv szerinti értéke 80 E Ft.
- Tárgeévben fizetett késedelmi kamat összege 2 000 E Ft.
- Értékesített tárgyi eszköz bruttó értéke 1 000 E Ft, nettó értéke 200 E Ft, eladási ára 400 E Ft + áfa.
- Az exporttal kapcsolatban keletkezett árfolyamnyereség 400 E Ft, árfolyamvesztés 700 E Ft volt.
- Tárgeévben képzett céltartalék összege 680 E Ft, az előző évi céltartalék felhasználása 370 E Ft.
- Forgatási célú értékpapírok értékesítésének árfolyamvesztése 360 E Ft.

35. példa

Számítsa ki az egyéb ráfordítások összegét!

- Behajthatatlan követelés leírása 480 E Ft.
- Költségvetésnek fizetett hozzájárulás összege 840 E Ft.
- Tárgeévet terhelő fogyasztási adó 620 E Ft.
- Tárgeévben fizetett kártérítés összege 2 800 E Ft.
- Vevőknek utólag adott, számlához nem kapcsolható engedmény 210 E Ft.
- Követelések értékvesztése 440 E Ft.
- Megsemmisült tárgyi eszközök bruttó értéke 6 000 E Ft, halmozott értékcsökkenés 4 000 E Ft.

36. példa

Állapítsa meg az egyéb ráfordítások összegét az alábbi tételek alapján!

- Káresemény miatt a biztosítótól kapott kártérítés összege 6 300 E Ft.
- Az export után igényelt kapott költségvetési támogatás 21 000 Ft.
- Hitelezési veszteségként leírt behajthatatlan követelésekre történt befizetés összege 400 E Ft.
- Készletek piaci értéke 800 E Ft-tal kisebb a könyv szerintiénel.

- Káresemény miatt megrongálódott tárgyi eszközök tervén felüli leírása 1 200 E Ft. Az eszközök továbbra is állományban maradnak.
- Késztermék-értékesítéshez közvetve kapcsolódó, de nem számlázott, utólag adott engedmény összege 280 E Ft.
- Készletek leltárihiánya 200 E Ft.
- Eladásra vásárolt értékpapírok év végi leértékeléséből adódó szokásos mértékű veszteség 120 E Ft.
- Kiselejtezett tárgyi eszközök tervén felüli leírása 350 E Ft.

37. példa

Egy rt. 20XX. évi tevékenységének kiemelt forgalmi adatai a következők (E Ft-ban)

1. Belföldi értékesítés	900 000
– bruttó árbevétel (afa nélkül)	
– ártégszítés	3 000
– fogyasztási adó	15 000
2. Exportértékesítés árbevétele	300 000
3. Szolgáltatás árbevétele	50 000
4. Értékesítés közvetlen költségei	755 000
5. Értékesítés közvetett költségei	386 000
6. Anyagköltség	450 000
7. Igénybe vett szolgáltatások költségei	18 000
8. ELÁBE	80 000
9. Bérköltség	354 000
10. Találmányi és újítási díjak	6 000
11. Bérjárulékok	150 000
12. Értékcsokkenkéni leírás – ebből tervén felüli 20 000	120 000
13. Nem anyagjellegű szolgáltatások költségei	3 000
14. Tárgyi eszköz értékesítéséből származó, szokásos mértéket meg nem haladó bevételei	8 000
15. Fizetett késedelmi kamatok	1 000
16. Kapott osztalék	20 000
17. Bankbetétek után kapott kamat	2 000
18. Hitelek után fizetett kamatok – ebből aktíválásig felmerült 1 000	5 000
19. Kapott kártérítés	7 000
20. Fizetett kötbér	14 000
21. Saját tevékenység során létrehozott aktívált szoftver értéke	16 500
22. Saját tevékenység során létrehozott aktívált tárgyi eszköz értéke	3 500
23. Saját termelésű készletek NYE 13 500, ZE 30 000	

Feladat:

Állítsa össze az összköltség-eljárásra épülő, illetve a forgalmi költség-eljárásra épülő eredménykimutatást az üzemi eredmény szintjéig!

38. példa

Egy vállalkozás értékesítésének adatai a következők (E Ft-ban):

Értékesítés elszámolt közvetlen költségei:	
– belöldi termék értékesítése	100 000
– exporttermék értékesítése	80 000
– eladott árú beszerzési értéke belöldön	35 000
– anyagfeladás beszerzési értéke belöldre	20 000
– szolgáltatás belöldre	50 000
– üdültetési tevékenység belöldre	6 000
– export bizományos tevékenység	9 000
Értékesítés közvetett költségei:	
– értékesítés költségei	20 000
– igazgatási költségek	60 000
– egyéb általános költségek	20 000
Egyéb ráfordítások	15 000
Egyéb bevételek	10 000

Feladat:

Határozza meg az üzemi eredményt, ha az értékesítés költségsszintje 90% volt!

39. példa

Egy adott vállalkozás értékesítésének több adatai az alábbiak (E Ft-ban)

– Értékesítés közvetlen költsége	400 000
– Értékesítés közvetett költsége	120 000
ebból értékesítés költsége	35 000
igazgatási költség	60 000
egyéb általános költség	25 000
– Értékesítés nettó árbevétele	600 000
– Egyéb bevételek	25 000
– Egyéb ráfordítások	20 000
A saját előállítású eszközök aktivált értéke	15 000
Saját termelésű készletek állományváltozása	+ 4 000

Feladat:

Határozza meg az üzemi eredményt!

40. példa

Egy vállalkozás termeléséről, raktára vételéről és értékesítéséről az alábbiak ismertek (E Ft-ban):

25 Késztermék	Ny 4 200	(7) 21 000	()
7 Termelési ktsg.	Ny 1 000	()	Z 1 750
79 Kész. elsz. szla	(7) 750	(2)	

258 KEK	Ny 246	(7) 84	(8)
81 Ert. term. önköls.	(2) 378	(2) 84	(2)
91 Ert. t. árbevétele	(3)	(3)	

311 Vevő	(...)	(...)
467 Fiz. áfa	(...)	(...)

Egyéb információk:

Raktárra vétel (db)	10 000
Értékesített mennyiség (db)	6 000
Nettó eladási ár (Ft/db)	...
Visszaküldés (db)	...

Feladat:

Egészítse ki a hiányzó adatokat (E Ft-ban). A hivatkozások számlaosztályra vonatkoznak.

41. példa

Számítsa ki az üzemi eredményt!

– belöldi értékesítés nettó árbevétele	120 000 E Ft
– anyagiilegű ráfordítások	60 000 E Ft
– személyi jellegű ráfordítások	15 000 E Ft
– amortizáció	8 000 E Ft
– egyéb bevétele	2 000 E Ft
– egyéb ráfordítás	1 400 E Ft

A felmerült költségek 30%-a közvetett költség.

A saját termelésű készletek NY	E 1 600 E Ft
Z	E 2 000 E Ft

„X” Rt. termeléséről, raklaira vételéről és az értékesítéséről a következő adatokat ismerte (E Ft-ban):

71 „A” termék term. ktg-ei	Ny	1 560	()
			()
	Z.	2 625	()
72 „B” termék term. ktg-ei	Ny	6 300	()
		(7) 31 500	()
			()
	Ny	3 000	(7)
	(1-4,6)	29 000	
		30 000	
791 „A” készterm. elsz. szla	()		()
	(2)	1 125	()
	Ny	369	()
			()
		63 ()	()
2581 „A” kész. KÉK			
81 „A” termék ért. közv. ktg.	()		()
	()		()
		567 (2)	()
			()
2582 „B” kész. KÉK	(7) 1 000		()
	43 (Ny)		()
91 „A” term ért. nettó árbev.	()		()
			()
92 „B” termék ért. nettó árbev.	()		()
		17 000 (3)	()

Egyéb adatok:

Megnevezés	„A” termék	„B” termék
Raktárra vétel (db)	5 000	2 000
Kiszámlázott mennyiség (db)		
Eladási ár (Ft/db)	9 000	17 000
Fogyasztási adó (15%)	15	—
Engedmény	—	488
Visszaküldött mennyiség		—

A számlavázlatokon az érték előtt szereplő zárójelbe tett szám az ellenszámla számla-
osztályát jelöli.

Feladat:

Könyvelje a rakítárkészlettel és az értékesítéssel kapcsolatos gazdasági eseményeket!
(Egészítse ki a számlavázazak adatait!) A feladatban áfát nem kell könyvelni.

43. példa

Egy vállalkozás gazdálkodásáról az alábbi információkat ismeri:
Üzemi/üzleti/hozamok

1. Késztermék-értékesítés befőldre 4 800 E Ft, mely 20% áfát is tartalmazza.
2. Kiszámlázott árufluvarozás bruttó összege 2 400 E Ft, melyből a vevő 360 E Ft-ot
nem ismer el.
3. Árueładás készpénzért 480 E Ft
4. Szełlemi termék értékesítés bevétele 800 E Ft + áfa
5. Kapott kártérítés 200 E Ft
6. Kapott költségvetési támogatás 700 E Ft

EGYÉB EREDMÉNYKATEGÓRIÁK

Könyvelési feladatok

Pénzügyi műveletek eredménye

44.* példa

„Pénzes” Rt. befektetett pénzügyi eszközei között tartja nyilván „X” Rt. tőzsdén jegy-
zett részvényeit. A részvénycsomag bekerülési értéke 6 000 E Ft, névértéke 5 000 E Ft.
A tulajdonlás révén egyéb részesedési viszony jött létre a két társaság között. A részvé-
nyek tőzsdei árfolyama az év folyamán állandóan csökken, fordulónapon 112%, mér-
legkészítéskor 110%-on volt. A részvényekre mérlegkészítést követően 5% osztalékot
fizettek. Ezt követően, az átmeneti árfolyam-emelkedést kihasználva, „Pénzes” Rt. érté-
kesítette a részvénycsomagot 5 700 E Ft-ért.

Feladat:

Könyvelje a részvényekkel kapcsolatos, ismertett gazdasági eseményeket!

45. példa

„Nyero” Kft. befektetési céllal 6 000 E Ft névértékű kamatozó értékpapírt (államkötvényt) vásárolt 2003. július 1-jén 6 585 E Ft-ért. A kötvény kibocsátási ideje 2002. október 1., lejárat 2005. szeptember 30. Kamatlab 10%, kamatfizetés évente szeptember 30-án.

Feladat:

- a) Könyvelje le a kötvénnyel kapcsolatos 2003–2005. évi eseményeket, és mutassa be azok hatását pénzügyi eredményre!
- b) Milyen változást eredményez, ha a vállalkozás a kötvényeket eladja 2004. november 1-jén 6 300 E Ft-ért?

46. példa

„Gazdag” Rt. 8 000 E Ft kölcsönt ad 2003. október 1-jén egy kft.-nek. A kölcsön futamideje három év, a kamat 12%. A kölcsön törlesztése évente, egy év türelmi idő után a második évtől kezdődően, a kamattörlesztés évente október 1-jén történik. Az adós a futamidő teljes tartama alatt kötelezettségait maradéktalanul teljesítette.

Feladat:

Könyvelje le a kölcsönrel kapcsolatos gazdasági eseményeket mindkét gazdasági társaságnál!

47.* példa

Egy kft. 10 000 E Ft névértékű diszkont értékpapírt vásárolt befektetési céllal 2003. április 1-jén 8 200 E Ft-ért. A diszkont értékpapír lejárat 2005. március 31.

Feladat:

- Mutassa be az események könyvelését, ha
- a) a vállalkozás az értékpapírt lejáratkor bevéltja,
- b) a vállalkozás az értékpapírt 2004. december 31-én eladja 9 800 E Ft-ért.

48. példa

Egy vállalkozás 5 000 E Ft névértékű kamatozó értékpapírt vásárolt forgatási célból 2004. március 1-jén 5 400 E Ft-ért. A kibocsátás időpontja 2003. május 1., lejárat 2005. április 30., kamatlab 12%, kamatfizetés évente április 30-án.

A vállalkozás az értékpapírt 2004. szeptember 30-án eladta 5 200 E Ft-ért.

Feladat:

Ismertesse a felsorolt események hatását a pénzügyi eredményre!

49. példa

Egy társaság idegen pénznemre szóló mérlegképezeti a következők:
(nyilvánartartási árfolyam a számlavezető bank devizaárladási és devizavételi árfolyamának átlaga)

Megnevezés	Valuta/deviza érték	Könyv szerinti érték (Ft)
Valutapénztár	1 000 USD	205 000
Devizabétét	34 000 EUR	8 568 000
Vevő I.	65 000 EUR	15 600 000
Vevő II.	25 000 USD	5 150 000
Szállító I.	14 000 EUR	3 444 000
Szállító II.	22 000 EUR	5 522 000

Fordulónapi árfolyamok: 210 Ft/USD, 250 Ft/EUR

Feladat:

- a) Állapítsa meg az összevont átértékelési különbözeti!
- b) Mi a teendő, ha a vállalkozás számviteli politikája szerint a valuta, devizátételekre vonatkozó árfolyam-különbözet jelentős értéke 600 E Ft?

50.* példa

Egy cég pénzügyi műveleteiről a következő információk állnak rendelkezésre:

- 3 000 E Ft áruértékesítés kiegyenlítése fejében 3 100 E Ft névértékű váltót fogadtott el március 1-jén háromhavi lejáratra. A váltót lejáratkor a valódos kifizetete.
- Rövid lejáratú hitelfelvétel (hat hónapra) 10 000 E Ft, kamat 10%. A hiteltörlesztés és a kamat megfizetése a tárgyévben megtörtént.
- Október 1-jén 20 000 E Ft értékű szállítói tartozást 21 500 E Ft névértékű váltóval egyenlített ki. A váltó futamideje hat hónap.
- A társaság birtokában lévő forgatási célú részvény könyv szerinti értéke 3 000 E Ft, névértéke 2 500 E Ft. Az értékpapírok tőzsdei árfolyama mérlegképzéskor 112%. Az árcsökkenés tartósan tekinthető.
- (A mérlegképzési időpontját megelőző egy évben folyamatosan csökkent.)
- Részvétel után járó osztalék 2 000 E Ft. Az osztalék megfizetésére a mérlegképzést követően került sor.

Feladat:

- a) Könyvelje le a felsorolt gazdasági műveleteket idősorosan!
- b) Állapítsa meg a pénzügyi műveletek eredményét!

51. példa

Egy vállalkozás tárgyévi pénzügyi tevékenységéről szóló információk a következők:

- Március 10-én egyik vevőjétől 5 000 E Ft értékű követelését fejében elfogadott egy 5 200 E Ft névértékű váltót június 10-i lejáratúval. A vevő határidőben rendezte tartozását.
- Felvették július elsején kilenc havi lejáratú 10 000 E Ft rövid lejáratú hitelt, a kamatláb 12% volt.

A hiteletörlesztésre a futamidő végén került sor, a kamatfizetés pedig háromhavonta történt.

A valutapénztár forgalmi adatai novemberben és decemberben: Nyitó egyenleg november 1-jén: 12 000 EUR (könyv szerinti árfolyam: 250 Ft/EUR)

Valutavásárlás banktól november 2-án: 17 000 EUR (árfolyam: 254 Ft/EUR)

Felhasználások (kiküldetések):

november 18. 8 000 EUR

november 30. 6 000 EUR

december 12. 4 000 EUR

december 20. 5 000 EUR

Záró egyenleg december 31-én: 6 000 EUR.

A számlavezető bank december 31-ei választott árfolyama 260 Ft/EUR.

- Váltoval egyenlítettünk ki egy szállítói tartozást, melynek összege 24 000 E Ft, a váltó névértéke 25 200 E Ft. Futamidő hat hónap, a váltó kiállításának napja október 1.
- December 12-én értékesítették 5 000 E Ft könyv szerinti értékű forgatási célú részvényt, szerződés szerinti ár 5 400 E Ft.
- Járó osztalék 5 000 E Ft, melyet a vállalkozás a fordulónap (december 31.) után, de még a mérlegkészítés előtt megkapott.

Feladat:

- a) Határozza meg, hogy a gazdasági események közül melyek és milyen értékben befolyásolják a pénzügyi műveletek bevételeit, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait!
- b) Állapítsa meg a pénzügyi eredményt!

(A valuta, devizás tételek mérleg fordulónapjára összevont átértékelési különbözete nem volt jelentős.)

52. példa

Egy vállalkozás tárgyévi tevékenységéről az alábbi (nem teljes körű) adatokat ismerjük:

- 1. A vállalkozás beruházási hitelt vett fel a tárgyévből 50 000 E Ft értékben, évi 12% kamatra.
- A tárgyévből kifizetett kamatok összege 4 000 E Ft, a következő évben fizetendő, de a tárgyévet terhelő kamat 1 000 E Ft. A tárgyévből visszafizetett hitel 5 000 E Ft.

2. A vállalkozás forgatási céllal részvényt vásárolt, névértéke 10 000 E Ft, vételi árfolyam 98%. A tárgyévben a részvények felet értékesítette, eladási árfolyam 108%. A részvény tőzsdei árfolyama december 31-én 105%, a mérlegkészítéskor 104%.

3. A vállalkozás devizabétét-számláján az év végén záró egyenleg nincs. Az év közben a szállítói kötelezettségekre teljesített deviza felhasználások elszámolt árfolyamvesztése 820 E Ft.

4. A vállalkozás a tárgyév során összesen 48 000 E Ft értékű váltót fogadott el 42 000 E Ft követelés fejében. A befolyt váltók névértéke 45 500 E Ft, melyből a váltókamat 5 500 E Ft. A le nem járt váltók utáni tárgyévre eső időarányos kamat 200 E Ft.

5. A vállalkozás visszavásárolt 5 000 E Ft értékű saját részvényt, amelynek vételi árfolyama 130% volt. A visszavásárolt részvényeket a társaság a mérleg fordulónapja előtt értékesítette 6 200 E Ft-ért.

6. A vállalkozás a tárgyévben összesen 21 000 E Ft névértékű saját váltót bocsátott ki, 18 000 E Ft összegű kötelezettsége fejében. A december 31-én fennálló váltókötelezettség értéke 4 000 E Ft, melyből a kamattartozás 600 E Ft-ot tesz ki. A kamat egyharmada a tárgyévet terheli.

7. Az elszámolási betétszámlán a tárgyévben jóváírt kamatok összege 1 600 E Ft, a bank által felszámolt forgalmi jutalék 2 445 E Ft.

8. A vállalkozás egy korábbi évben követényt bocsátott ki. Az év folyamán kifizetett törlesztések összege 5 000 E Ft, a kifizetett kamatok 2 400 E Ft-ot tettek ki. A fordulónap után kifizetendő kamatokból 600 E Ft a tárgyévet terheli.

9. Határidő előtti fizetés miatt adott árengedmény 500 E Ft (skonto).

Feladat:

a) Könnyelje le a megadott gazdasági eseményeket idősorosan vagy számlasorosan, tetszés szerint!

b) Határozza meg a pénzügyi eredményt!

53. példa

„Befektető” Rt. pénzügyi befektetéseiről a következő adatok ismertek 2005. december 31-én:

(Érték E Ft-ban)

Megnevezés	Vétel ideje	Névérték	Vételi árfolyam	Könyv szerinti érték
I. részvény	2003. III. 1.	10 000	102 %	10 200
Kft. üzletrészes	2002. XI. 20.	15 000	110 %	14 000
II. részvény	2004. II. 20.	12 000	200 %	24 000

Egyéb információk:

- Az I. részvény tőzsden nem jegyzett, a részvénytársaság által jóváhagyott osztalék 15%.
- A kft. megalkulása óta folyamatosan veszteségesen gazdálkodik. A tárgyév december 31-én jegyzett tőkéje 50 000 E Ft, saját tőkéje 40 000 E Ft.
- A II. részvény tőzsden jegyzett, a tőzsdei árfolyam december 31-én 244%, mérlegkészítéskor 252%. A II. részvény 5% tulajdoni hányadot jelent.

A részvénytársaság közgyűlése 18% osztalék kifizetését engedélyezte. A vállalkozás akkor el az értékhelyesbítés lehetőségével, ha a piaci érték több mint 25%-kal meghaladja a könyv szerinti értéket.

Feladat:

Az ismertett adatok alapján állapítsa meg, hogy az események milyen hatást gyakoroltak a vállalkozás pénzügyi eredményére, és határozza meg a befektetett pénzügyi eszközök között nyilvántartott részesedések mérlegértékét!

54. példa

„Nyero” Kft. Devizabétét-számlájának év végi záró egyenlegei:

3861 EUR számla 500 000 Ft (2 000 EUR)

3862 USD számla 480 000 Ft (2 400 USD)

3863 Angol font számla 720 000 Ft (1 800 angol font)

A számlavezető bankfiók december 31-i devizavételi és eladási árfolyamátlagai (választott nyilvántartási árfolyam): 246 Ft/EUR, 210 Ft/USD és 404 Ft/angol font.

Feladat:

a) Milyen év végi értékelési és könyvelési feladatai vannak a Kft.-nek a devizabétét-számlával kapcsolatban?

b) Mi a teendő a devizabététekkel, ha a mérleg fordulónapi összevont átértékelési különbözet meghaladja a számviteli politikában meghatározott jelentős értéket és nyereséget?

c) Hogyan befolyásolta volna a pénzügyi eredményt, ha a vállalkozás devizakészleteit az év végén átváltotta volna forintra?

55. példa

„Harács” Rt. átmenei pénzügyi nehézségeit devizás váltó kibocsátásával kívánja megoldani.

Elő esetben a számlavezető bank fogadja el az 50 000 EUR-ra szóló váltót, melyért 48 800 EUR-t fizet. Bekerülési árfolyam 248 Ft/EUR, a kapott összeget a vállalkozás forint számláján írják jóvá. A váltó futamidje három hónap, lejáratkor, október 31-én a vállalkozás kifizeti a váltókötelezettséget.

A fizetés napján az euró eladási árfolyama 252 Ft/EUR.

Második esetben 30 000 EUR értékű szállítói tartozást egyenlített ki az Rt.

32 000 EUR-ról szóló váltó kibocsátásával. A szállítói tartozás nyilvántartási árfolyama 252 Ft/EUR. A váltó aláírásának időpontja október 1., futamidje hat hónap.

Árfolyamok: október 1. 254 Ft/EUR,

december 31. 252 Ft/EUR.

Feladat:

a) Könyvelje a fínáncváltóval kapcsolatos gazdasági eseményeket, és állapítsa meg a pénzügyi eredményre gyakorolt hatást!

b) Hogyan befolyásolja a pénzügyi eredményt az, hogy a második váltó lejáratát fordulónap után van?
(Az összevont átértékelési különbözet veszteség és jelentős.)

56. példa

„Befektető” Rt. a befektetett pénzügyi eszközök között nyilvántartott devizás részvény-nyel rendelkezik.
Bekerülési értéke 5000 USD, 198 Ft/USD árfolyamon. A vállalkozás a kedvező piaci feltételek miatt értékesíti a részvényt 5200 USD eladási áron, a pénzügyi teljesítéskor a választott nyilvántartási árfolyam 202 Ft/USD.

Feladat:

Mutassa be az értékesítés elszámolását, elkülönítve az árváltozás és a devizaárfolyam-változás hatásait!

57. példa

„X” Kft. rendelkezik a devizaszámáján 10 000 USD-vel, melynek könyv szerinti értéke 2 000 E Ft. A választott árfolyam a középárfolyam. A társaság a számlavezető banknál átváltja az amerikai dollárt euróra. Az átváltáskori árfolyamok:

Megnevezés	Vételi	Közép	Eladási
USD	204 Ft/USD	208 Ft/USD	212 Ft/USD
EUR	248 Ft/EUR	252 Ft/EUR	256 Ft/EUR

Feladat:

Állapítsa meg, hogyan hatott az átváltás a pénzügyi műveletek eredményére!

Rendkívüli műveletek eredménye

58.* példa

Egy vállalkozásról az alábbi információkat ismeri:

- Visszavásároltak bevonási célból 6 000 E Ft névértékű saját részvényt, vissza vásárláskori árfolyam 105%, a bevonás fordulónap előtt megtörtént.
- A vállalkozás térítés nélkül átadott 4 db személyi számítógépet egy közeli iskolának, a gépek nyilvántartási értéke 120 E Ft volt, piaci értéke pedig 100 E Ft. A fizetendő árat nem hártották át.
- Az év folyamán alakított részvénytársaságba apportként bevitték egy 8 000 E Ft értékű gépsort, a társasági szerződés szerinti érték 10 000 E Ft + 20% áfa.

Feladat:

- a) Könyvelje le a felsorolt gazdasági eseményeket idősorosan!
- b) Állapítsa meg a vállalkozás tárgyévi rendkívüli eredményét!

59. példa

„X” Kft. 20%-os 12 500 E Ft könyv szerinti értéktul részesedéssel rendelkezik „Átalakuló” Rt.-ben. Az átalakulás után létrejövő jogutód társaság saját tőkéjének értéke 70 000 E Ft.

Feladat:

Határozza meg „X” Kft. új részesedésének értékét és az átalakulás hatását a rendkívüli eredményre!

60. példa

Egy vállalkozás tárgyévi tevékenységéről az alábbi (nem teljes körű) adatokat ismeri:

1. A vállalkozás egyik műszaki gépet apportként beviszi egy most alakult társaságba. A gép bruttó értéke 12 000 E Ft, a bevétel napjáig elszámolt értékcsokkenés 5 000 E Ft. A társasági szerződésben szereplő apportérték 12 000 E Ft + 20% áfa, az áfát a most alakult társaságra hárítják át.
2. A vállalkozástól 5 000 E Ft értékben átvállal egy beruházáshoz kapcsolódó szállítói kötelezettséget egy harmadik vállalkozás. A beruházásból létrejövő tárgyi eszköz első évi értékcsokkenése 800 E Ft.
3. A vállalkozás a tárgyévből fejlesztési támogatásként – visszatérítési kötelezettség nélkül – átutalt leányvállalatának 3 000 E Ft-ot.
4. A tárgyévből elengedett követelés 1 200 E Ft.
5. Az 1. pontban apportált műszaki gép értékét a tulajdonostársak még a tárgyévből megátamadták. A bírósági határozat szerint a gép tényleges apportértéke 8 000 E Ft, így a bíróság 4 000 E Ft készpénz pótlólagos befizetését írta elő a társaság számára az apport kiegyesztéseként.
6. A vállalkozás térítés nélkül átadott árukészletet egy másik társaságnak. Az árukészlet könyv szerinti értéke 500 E Ft. A 20%-os áfát a társaság áthárította az átvévő vállalkozásra.
7. A tárgyévi során elévült, s emiatt könyvekből kivезett kötelezettségek összege 200 E Ft.
8. A vállalkozással szemben a hosszú lejáratú kötelezettségekből a hitelezők elengednek 5 000 E Ft-ot a jegyzett tőkén felül, vagyon terhére kibocsátott részvények ellenében.

Feladat:

- a) Határozza meg, hogy az események közül melyek érintik a rendkívüli bevételeket, illetve a rendkívüli ráfordításokat!
- b) Állapítsa meg a tárgyévi rendkívüli eredményt!

61. * példa

„X” Rt. térítés nélkül átadja egy járművet „Y” Kft.-nek. Az átadott jármű bruttó értéke 5 000 E Ft volt, az átadásig elszámolt értékcsokkenése 4 200 E Ft, piaci értéke 600 E Ft. Az átadás július 1-jén történt, az átvévő vállalkozás úgy döntött, hogy az eszközt három év alatt, lineáris kulcs alkalmazásával írja le.

Feladat:

- a) Könyvelje a leírt gazdasági eseményt az áradó és az átvévő vállalkozásnál is. Az ügylet ehhez kapcsolódó 20%-os áfát az áradó fizeti meg.
- b) Mutassa be, hogyan befolyásolja a térítés nélküli átvetti tárgyi eszköz a leírás három éve alatt az átvévő vállalkozás üzemi, rendkívüli és adózás előtti eredményét!

62. példa

Egy vállalkozásról az alábbi információk állnak rendelkezésre:

- Kötölezettségátvállalás egy másik társaságtól, melynek szerződés szerinti összege 550 E Ft, tárgyévi törlesztés 200 E Ft.
- Vissza nem térítendő fejlesztési célú támogatás 2 000 E Ft. A támogatásból tárgyi eszközt vásárolt a vállalkozás, melynek üzembe helyezési időpontja november 1., a tárgyévvben elszámolt értékcsökkenése 200 E Ft.
- 2 000 E Ft hosszú lejáratú kölcsön elengedése.
- Térítés nélküli tárgyi eszközátvétel. Az átvetti eszköz könyv szerinti értéke az áradónál 500 E Ft, piaci érték 550 E Ft.

Feladat:

Könyvelje le a megadott gazdasági eseményeket, és állapítsa meg, hogy milyen értékkel és mely irányban befolyásolták a társaság rendkívüli eredményét!

63. példa

„Nagy” Kft. 10%-os, 40 000 E Ft névértékű, 50 000 E Ft könyv szerinti értékű részese-déssel rendelkezik „Csökökenő” Rt.-ben. Az Rt. legutóbbi közgyűlése 20%-os jegyzett tőke leszállításról döntött, s úgy határoztak, hogy a bevont részesedések ellenében a tulajdonosok eszközöket kapnak. Az áradott származék megállapodás szerinti értéke 9 000 E Ft + 20% áfa, az áradónál a nyilvántartási érték 8 000 E Ft.

Feladat:

Számolja el az eszközátadással megvalósított jegyzett tőke leszállítást az áradónál és az átvévőnél (tulajdonosnál)!

64. példa

Egy Rt. anyavállalata egy másik Rt.-nek. A leányvállalat végelszámolással, jogutód nélkül megszűnik. Az anyavállalat részesedésének könyv szerinti értéke 40 000 E Ft. A végelszámoló által áradott tárgyi eszközök és készletek vagyonfelosztási javaslat szerinti értéke 60 000 E Ft. Az átvállalt kötelezettségek értéke 15 000 E Ft. Az áradott eszközöket a megszűnő vállalkozás számlája alapján 20% áfa terheli.

Feladat:

Könyvelje le a gazdasági eseményt az anyavállalatnál!

Fredménymegállapítás**65. példa**

Egy vállalkozás adózás előtti eredménye 33 500 E Ft. Társasági adóalapja 35 000 E Ft. Az adó mértéke 16%, a befizetett társasági adóelőleg 5 300 E Ft.

Feladat:

Állapítsa meg az adózott eredményt, és könyvelje le a társasági adóhoz kapcsolódó elszámolásokat!

66.* példa

A „Robogó” Rt. adózás előtti eredménye 22 500 E Ft, ebből kapott osztalék 3 000 E Ft. Az adóalap korrekció + 4 500 E Ft, társasági adó kulcsa 16%. Fizetendő osztalék 10%. (Jegyzett tőke: 100 000 E Ft)

Feladat:

Számítsa ki a mérleg szerinti eredmény összegét!

67. példa

Az alábbi adatok alapján határozza meg a mérleg szerinti eredményt!

(adatok E Ft-ban)

– Belföldi értékesítés árbevétele	48 000
– Exportértékesítés árbevétele	4 000
– Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége	20 000
– Eladott áruk beszerzési értéke	2 000
– Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	1 000
– Értékesítési, forgalmazási költségek	4 000
– Igazgatási költségek	3 000
– Egyéb általános költségek	2 000
– Egyéb bevételek	4 000
– Egyéb ráfordítások	4 000
– Kapott (járó) osztalék és részesedés	2 000
– Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége	500
– Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége	500
– Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	2 000
– Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	1 000
– Befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztése	800
– Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások	1 200
– Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékesítése	400
– Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	1 100
– Rendkívüli bevételek	4 000
– Rendkívüli ráfordítások	3 000

A társasági adó kulcsa 16%, az adóalapot módosító tételek egyenlege + 1 500 E Ft, tervezett osztalék 12 000 E Ft.

A mérleg szerinti eredmény megállapítása forgalmiköltség-eljárással

01.	Belöldi értékesítés nettó árbevétele	
02.	Exportértékesítés nettó árbevétele	
I.	Értékesítés nettó árbevétele (01 + 02)	
03.	Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége	
04.	Eladott áruk beszerzési értéke	
05.	Eladott (közvetített szolgáltatások) értéke	
II.	Az értékesítés közvetlen költségei (03 + 04 + 05)	
III.	Értékesítés bruttó eredménye (I – II)	
06.	Értékesítési, forgalmazási költségek	
07.	Igazgatási költségek	
08.	Egyéb általános költségek	
IV.	Az értékesítés közvetett költségei (06 + 07 + 08)	
V.	Egyéb bevételek	
VI.	Egyéb ráfordítások	
A.	ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE (±III – IV + V – VI)	
13.	Kapott (járó) osztalék és részesedés	
14.	Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége	
15.	Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége	
16.	Egyéb kapott (járó) kamatok és kamattjellelű bevételek	
17.	Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	
VIII.	Pénzügyi műveletek bevételei (13 + 14 + 15 + 16 + 17)	
18.	Befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztése	
19.	Fizetendő kamatok és kamattjellelű ráfordítások	
20.	Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékesítése	
21.	Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai (18 + 19 + 20 + 21)	
B.	Pénzügyi műveletek eredménye (IX–X)	
C.	Szokásos vállalkozási eredmény (± A ± B)	
X.	Rendkívüli bevételek	
XI.	Rendkívüli ráfordítások	
D.	Rendkívüli eredmény (X–XI)	
E.	Adózás előtti eredmény (±C ± D)	
XII.	Adófizetési kötelezettség	
F.	Adózott eredmény (±E – XII)	
22.	Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre	
23.	Jóváhagyott osztalék, részesedés	
G.	Mérleg szerinti eredmény (±F + 22 – 23)	

68.* példa

Az adott vállalkozás gazdálkodását a következőző forgalmi adatok jellemzik (E Ft-ban)

– Értékesített termékek kiszámlázott értéke (bruttó)	
(ebből a vevő csak 62 400-at fogad el)	
(Áfakulcs 20%)	66 000
– Értékesített szolgáltatás nettó árbevétele	3 000
– Kártérítési bevétele	250
– Fizetett kártérítés	1 500
– Céltartalék képzés	1 000
– Pénzügyi műveletek bevételei	6 650
– Pénzügyi műveletek ráfordításai	1 500
– Rendkívüli ráfordítás	3 500
– Saját termelésű készlet NYE 4 000; ZE 6 750	

Adóalap 12 000 E Ft, adókulcs 16%, fizetendő osztalék 6 000 E Ft.
Időszaki ráfordítások:

anyaajlegű	26 000	ebből közvetett	1 500
személyi jellegű	13 000	ebből közvetett	7 000
értékcsoökkkenési leírás	5 500	ebből közvetett	3 000

Feladat:

Allítsa össze az eredménykimutatást összköltség-eljárással és forgalmi költség-eljárással!

ÖSSZEFOGLALÓ FELADATOK**69.* példa**

Egy vállalkozás 20XX. évi adatai (E Ft-ban):

1. Termelési költségek:

- Anyagköltség
- Igénybe vett szolgáltatások értéke
- Egyéb szolgáltatások értéke
- Eladott áruk beszerzési értéke
- Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke
- Bérköltség
- Személyi jellegű egyéb kifizetések
- Bérjárulék
- Értékcsoökkkenési leírás

2. Saját termelésű készletek adatai:

Nyitó állomány

Záró állomány

3. Saját előállítású eszköz közvetlen önköltsége

4. Belföldi értékesítés árbevétele áfával együtt,

ebből vevő által el nem ismert

10 000
3 000
4 000
500
2 500
9 000
1 500
3 000
5 700
3 200
4 100
2 000
46 000
1 000

5. Exportárbevétele: 60 000 USD árfolyam: 205 Ft /USD

.....	1	100
4 350	7.	Pénzügyi műveletek bevételei
3 400	8.	Pénzügyi műveletek ráfordításai
5 950	9.	Rendkívüli bevételek
2 000	10.	Rendkívüli ráfordítások
3 200	11.	Társasági adó
5 300	12.	Jóváhagyott osztalék

Feladat:

Állítsa össze az egyszerűsített éves beszámoló összköltség típusú eredménykimutatását!

70.* példa

Egy vállalkozás 20XX. évi adatai (E Ft-ban)

1. Termelési költségek:

32 000	-	Anyagköltség
4 000	-	Igénybe vett szolgáltatások értéke
8 000	-	Egyéb szolgáltatások értéke
2 000	-	Eladott áruk beszerzési értéke
6 000	-	Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke
22 000	-	Béreköltség
5 000	-	Személyi jellegű egyéb kifizetések
7 000	-	Béjárulék
12 000	-	Értékcsokkkenési leírás
6 600	Nyitó állomány	
4 100	Záró állomány	

3. Saját előállítási eszköz közvetlen önköltsége
4. Értékesített termékek kiszámlázott értéke: (20% áfával)

108 000
4 000

5. Exportárbevétele 42 500 EUR

Devizaárfolyam számlázáskor: 240 Ft /EUR

6. Kiszámlázott szolgáltatások árbevétele + 20% áfa

A vevő 20%-os indokolt minőségi engedmény után elismerte a teljesítést.

7. Rövid lejáratú hitelek után kapott kamat

8. Kapott (járó) osztalék

9. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei

10. Rövid lejáratú hitelek után fizetett kamat

11. Váltótartozások után fizetett kamat

12. Pénzügyi befektetések leírása

13. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai

14. Egyéb bevételei

15. Egyéb ráfordítás

16. Rendkívüli bevételei

17. Rendkívüli ráfordítás

18. Jóváhagyott osztalék összege

8 000
3 600
5 400
3 200
4 500
3 000
1 200
800
1 800
2 000
2 500
4 200
4 800
.....

Adókulcs 16%. Adóalapot módosító tételek: kapott osztalék – 2 500, egyéb + 600.

Feladat:

Állítsa össze a vállalkozás egyszerűsített éves beszámolójának eredménykimutatását összköltségjeljárást alkalmazva!

71. példa

Egy vállalkozás dec. 31-i főkönyvi kivonatából a következő adatok ismertek (E Ft-ban):

Megnevezés	Tartozik forgalom	Követel forgalom	Tartozik egyenleg	Követel egyenleg
Immateriális javak	100 000		100 000	
Értécsökkenési leírás		60 000		60 000
Tárgyi eszközök	700 000	350 000		350 000
Értécsökkenési leírás			105 000	
Pénzügyi befektetések	100 000			100 000
Anyagok	300 000	280 000		20 000
Áruk	70 000	60 000		10 000
Saját termelésű készlet	420 000	390 000		30 000
Vevő	550 000	430 000		120 000
Eladásra vett részvény	20 000			20 000
Pénztár	99 000	98 000		1 000
Bankbetét	900 000	860 000		40 000
Jegyzett tőke		300 000		300 000
Tőketartalék		10 000		10 000
Eredménytartalék		40 000		40 000
Lekötött tartalék		30 000		30 000
Értékelési tartalék		20 000		20 000
Céltartalék		6 000		6 000
Hosszú lejáratú kötelezettségek				
Rövid lejáratú kötelezettségek				
8. Számlaosztály egyenlegei:				
– Ertekcsillert termékék közvetlen önköltsége		330 000		
– Eladott árúk beszerzési értéke		45 000		
– Ertekcsillés, forgalmazási költség		10 000		
– Igazgatási költség		35 000		
– Egyéb általános költség		15 000		
– Egyéb ráfordítások		60 000		
– Pénzügyi műveletek ráfordítása		20 000		
– Rendkívüli ráfordítás			28 000	
9. Számlaosztály egyenlegei:				
– Ertekcsillés nettó árbevétele: belöldi				300 000
export				250 000
Egyéb bevételek				65 000
Pénzügyi műveletek bevétele				22 000
Rendkívüli bevétele				8 000

Hosszú lejáratú kötelezettségek a maradék forrás 20%-a.
Kiegészítő adatok (a megadott főkönyvi kivonatot módosítják):

- Befektetett pénzügyi eszközöknél tartós árfolyamcsökkenés miatt 1 000 E Ft értékesítés elszámolása történt.
- Az anyagkészségek egy része a raktár beaázása miatt csökkent értékűvé vált, s
- emiat 600 E Ft értékű készletértékelést hajtottak végre.
- A saját termelésű készletek nyitó egyenlege 25 000 E Ft volt.
- A devizás tételek összevont árfolyamvesztésege 400 E Ft.
- Az anyagjellegű ráfordítások az összköltség 40%-a.
- Személyi jellegű ráfordítás 35%.
- Értékcsokkkenési leírás 25%.
- Fizetendő osztalék 15%.
- Saját előállítási eszközök aktivált értéke 10 000 E Ft.
- Adókulcs 16%.
- Adóalapot módosító tételek egyenlege: – 5 000 E Ft.

Reladat:

Készítse el az összköltség és a forgalmi költség típusú eredménykimutatást!

Üzemi (üzleti) tevékenység eredményének megállapítása összköltségeljárásal:

01.	Belföldi értékesítés nettó árbevétele	
02.	Exportértékesítés nettó árbevétele	
I.	Értékesítés nettó árbevétele (01 + 02)	
03.	Saját termelésű készletek állományváltozása	
04.	Saját előállítási eszközök aktivált értéke	
II.	Aktivált saját teljesítmények értéke (± 03 + 04)	
III.	Egyéb bevételek	
05.	Anyagköltség	
06.	Igénybe vett szolgáltatások értéke	
07.	Egyéb szolgáltatások értéke	
08.	Eladott áruk beszerzési értéke	
09.	Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	
IV.	Anyagjellegű ráfordítások (05 + 06 + 07 + 08 + 09)	
10.	Bétköltség	
11.	Személyi jellegű egyéb kifizetés	
12.	Társadalombiztosítási járulékok	
V.	Személyi jellegű ráfordítások (10 + 11 + 12)	
VI.	Értékcsokkkenési leírás	
VII.	Egyéb ráfordítások	
A:	ÜZEMI (ÜZLETI) TEVEKENYSÉG EREDMÉNYE (I ± II + III – IV – V – VI – VII)	

Az üzemi (üzleti) tevékenység eredményének megállapítása forgalmi költség-eljárással:

01.	Belföldi értékesítés nettó árbevétele	
02.	Exportértékesítés nettó árbevétele	
I.	Értékesítés nettó árbevétele (01 + 02)	
03.	Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége	
04.	Eladott áruk beszerzési értéke	
05.	Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	
II.	Az értékesítés közvetlen költségei (03 + 04 + 05)	
III.	Értékesítés bruttó eredménye (I – II)	
06.	Értékesítési, forgalmazási költségek	
07.	Igazgatási költségek	
08.	Egyéb általános költségek	
IV.	Az értékesítés közvetett költségei (05 + 06 + 07)	
V.	Egyéb bevételek	
VI.	Egyéb ráfordítások	
A.	ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE (± III – IV + V – VI)	
13.	Kapott (járó) osztalék és részesedés	
14.	Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége	
15.	Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége	
16.	Egyéb kapott (járó) kamatok és kamattellegül bevételek	
17.	Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	
VIII.	Pénzügyi műveletek bevételei (13 + 14 + 15 + 16 + 17)	
18.	Befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztésége	
19.	Fizetendő kamatok és kamattellegül ráfordítások	
20.	Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékesítése	
21.	Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai (18 + 19 ± 20 + 21)	
B.	Pénzügyi műveletek eredménye (VIII – IX)	
C.	Szokásos vállalkozási eredmény (±A ± B)	
X.	Rendkívüli bevételek	
XI.	Rendkívüli ráfordítások	
D.	Rendkívüli eredmény (X – XI)	
E:	Adózás előtti eredmény (±C ± D)	
XII.	Adófizetési kötelezettség	
F.	Adózott eredmény (±E – XII)	
22.	Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre	
23.	Jóváhagyott osztalék, részesedés	
G.	Mérleg szerinti eredmény (±F + 22–23)	

72. példa

Egy vállalkozás 20XX. évi (tárgyévi) gazdálkodásának kiemelt adatai a következők (adatok E Ft-ban):

Termelési költségek költségnemenkénti megoszlása:

– anyagköltség	12 000
– igénybe vett szolgáltatások értéke	3 000
– egyéb szolgáltatások értéke	5 000
– eladott áruk beszerzési értéke	1 000
– eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	2 000
– bérköltség	7 000
– személyi jellegű egyéb kifizetések	2 000
– társadalombiztosítási járulékok	3 000
– értékcsokkkenési leírás	8 000
Az összes termelési költségből közvetített költség	15 000
ebből: értékesítési, forgalmazási költségek	6 000
igazgatási költségek	4 000
egyéb általános költségek	5 000
A saját termelésű készletek	3 800
– nyitó értéke	– záró értéke
A tárgyévben aktivált saját előállítású eszköz értéke	2 000
Egyéb ráfordítások	3 000
Értékesített termékek nettó árbevétele	64 000
Értékesített szolgáltatások számlázott értéke (nettó)	3 000
Exportbevételek	3 600
Egyéb bevételek	5 000
Kapott kamatok rövid lejáratú hitelek után	1 500
Deviza- és valutakészletek árfolyamnyeresége	1 000
Kapott osztalék	2 600
Rövid lejáratú kötelezettségek után fizetett kamatok	1 100
Deviza- és valutakészletek árfolyamvesztése	800
Pénzügyi befektetések leírása	1 100
Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	1 400
Rendkívüli bevételek	4 000
Rendkívüli ráfordítások	5 000
A társasági adó	4 700
Jövőhágyott osztalék összege	7 000

Feladat:

Allapítsa meg a vállalkozás tárgyiidőszaki mérleg szerinti eredményét összköltség- és forgalmiköltség-eljárással is!

VIZSGAPÉLDÁK

Könyvelési feladatok

A következő példák a szerzők szándékai szerint összegezik a három féléves számviteli oktatás lényegét, nevezetesen azt, hogy a hallgatók a tipikus, leggyakrabban előforduló gazdasági eseményeket biztosan és jól el tudják helyezni a beszámoló két legfontosabb dokumentumában, a mérlegben és/vagy az eredménykimutatásban. Eppen ezért az itt következő feladatok megoldása során nem szükséges könyvelni, elégséges a megadott táblázatok megfelelő sorába helyes elöljellel beírni a gazdasági eseményre vonatkozó értékeket. Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy ez a tudás feltétlenül a könyvelés szűke körü és alapos ismeretét. Mondhatnánk, a kör bezárt, a tárgy tanulmányozásának elején a mérlegből és az eredménykimutatásból kerültek kibontásra a főkönyvi számlák, s most a végén, megismerve a kettős könyvvitellel zárt rendszert, a példákban megadott események hatásai (elsősorban azok korlátozott száma miatt) tételen könyvelés nélkül is megjelölhetők a beszámoló dokumentumaiban.

73.* példa

Mérleg 20XX. 09. 30.

(E Ft)

	Megnevezés	20XX.09.30.	Változás	20XX.12.31.
A.	Befektetett eszközök	323 000		
I.	Immateriális javak	60 000		
II.	Tárgyi eszközök	170 000		
III.	Befektetett pénzügyi eszközök	93 000		
B.	Forgóeszközök	88 000		
I.	Készletek	38 000		
II.	Követelések	21 800		
III.	Értékpapírok	12 000		
IV.	Pénzeszközök	16 200		
C.	Aktív időbeli elhatárolások	2 000		
	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	413 000		
D.	Saját tőke	200 000		
I.	Jegyzett tőke	100 000		
II.	Jegyzett, de be nem fizetett tőke	– 20 000		
III.	Tőketartalék	20 000		
IV.	Eredménytartalék	30 000		
V.	Lekötött tartalék	20 000		
VI.	Értékelési tartalék	50 000		
VII.	Mérleg szerinti eredmény	–		
E.	Céltartalékok	6 000		
F.	Kötelezettségek	147 000		
II.	Hosszú lejáratú kötelezettségek	80 000		
III.	Rövid lejáratú kötelezettségek	67 000		
G.	Passzív időbeli elhatárolások	–		
	FORRÁSOK ÖSSZESEN	353 000		

Eredménykimutatás

		Megnevezés	20XX. 09. 30.	Változás	20XX. 12. 31.
I.	Ertékesítés nettó árbevétele		466 000		
03.	Ertékesítés elsz. önkig.		340 000		
04.	ELÁBE		18 000		
05.	Eladott (közvetített) szolgáltat.		13 000		
II.	Az értékesítés közvetlen kíg-ei		371 000		
III.	Ertékesítés bruttó eredménye		95 000		
IV.	Az értékesítés közvetett kíg-ei		41 000		
V.	Egyéb bevételek		35 000		
VI.	Egyéb ráfordítások		29 000		
A.	Üzemi tevékenység eredménye		60 000		
VIII.	Pénzügyi műveletek bevételei		22 000		
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai		16 000		
B.	Pénzügyi műveletek eredménye		6 000		
C.	Szokásos vállalkozási eredmény		66 000		
X.	Rendkívüli bevételek		5 000		
XI.	Rendkívüli ráfordítások		11 000		
D.	Rendkívüli eredmény		-6 000		
E.	Adózás előtti eredmény		60 000		
XII.	Adófitzesési kötelezettség				
F.	Adózott eredmény				
22.	Eredménytartalék igénybevétele				
23.	Jóváhagyott osztalék				
G.	Mérleg szerinti eredmény				

Megjegyzés: ezek a nyitó értékek vonatkoznak a 74. 75. 76. 77. és 78. számú vizsgafeladatokra is.

Gazdasági események és kiegészítő információk:

(20XX. október 1. és a mérlegkészítés időpontja között.)

- X. 1-jén egyik belöldi vevőnk 3 000 E Ft-os követelésünket váltóval egyenlíti ki. A váltó névértéke 3 120 E Ft, lejáratát következő év január 31-e.
- X. 21-én értékesítjük egy tárgyi eszközünket, melynek bruttó értéke 8 000 E Ft, elszámolt értékcsökkenése 3 500 E Ft. Eladási ár 5 000 E Ft + 20% áfa.
- XI. 2-án kiegyenlítettük követelésünket a vevő XI. 2-án kiegyenlített.
- XI. 1-jén rövid lejáratú hiteletörlesztés 5 000 E Ft, a hitelhez kapcsolódó kamatfizetés 400 E Ft volt.
- XI. 15-én belöldire értékesítettünk elszámoló áron 5 000 E Ft értékű készterméket, a készletérték-különbőzet + 2%. Az értékesítés árbevétele 6 000 E Ft + 20% áfa, melyet a vevő fordulónap előtt kiegyenlített.
- XI. 20-án céltartalék képzés garanciaiás kötelezettségekre 1 000 E Ft összegben.
- November hónapban adósainktól befolyt 300 E Ft késedelmi kamat.

7. December 1-jén a tulajdonosok befizették a jegyzett tőkéből még megélvő tartozásukat.
8. December 10-én exportáltunk elszámoló áron 4 000 E Ft értékű készterméket, a készlet-érték-különbözöt ugyanaz, mint a belföldi értékesítésnél. A külföldi vevőnek 25 000 USD-t számláztunk ki, melyből az XII. 28-án 15 000 USD-t átutalt részünkre.

Dátum	XII. 10.	XII. 28.
Választott árfolyam	204 Ft/USD	206 Ft/USD

9. Az év végi leltározás során az anyagoknál 100 E Ft, a saját termelésű készleteknél pedig 120 E Ft (tényleges önköltségen) hiányt állapítottak meg.
10. Értékesítették halasztott fizetéssel a forgóeszközök között nyilvántartott 3 000 E Ft könyv szerinti értékű részvényt 3 400 E Ft-ért.
11. XII. 28-án 800 E Ft közvetített szolgáltatást számláztunk tovább 1 000 E Ft + 20% áfa értékben.
12. Devizas tételek adatai:

Megnevezés	Könyv szerinti érték	Fordónapi érték	Árf.-különbözlet
Devizabétét	2 500 E Ft	2 600 E Ft	+100
Vevők	6 400 E Ft	6 600 E Ft	+200
Rövid lejáratú hitel	10 500 E Ft	10 200 E Ft	+300
Szállítók	8 300 E Ft	8 600 E Ft	-300
Összevont kül.			+300

A vállalkozás az összevont árfolyam-különbözletet jelentősnek minősíti 200 E Ft felett.
13. A vállalkozás 500 E Ft értékű árukészletét elajándékozta egy gyermekotthonnak, a 20%-os áfát is átvállalja.
14. A tárgyévv után járó osztalék 2 000 E Ft, a pénzügyi teljesítés mérlegkészítés után történt meg.
Feladat:

Állapítsa meg az adózás előtti eredményt, számolja ki a társasági adót, ha az adóalapot módosító tételek egyenlege a már ismerten kívül + 3 480 E Ft!
Adókulcs 16%. Fizetendő osztalék 20%. A társasági adó még nincs könyvelve.
Készítse el a vállalkozás záró mérlegét és forgalmi költségves eredménykimutatását!

74.* példa
Gazdasági események és kiegészítő információk:

(20XX. október 1. és a mérlegkészítés időpontja között.)
1. Október 4-én eladtak egy 8 000 E Ft névértékű, a forgóeszközök között nyilvántartott kamatozó értékpapírt. Utolsó kamatfizetés május 4-én volt, a kamattaláb 9%. Az eladási ár 8 300 E Ft, a papír könyv szerinti értéke 7 900 E Ft volt. A vételárat a vevő kifizette.

2. A vállalkozás egyik munkagépe egy munkahelyi balesetben megrongálódott, a gép bruttó értéke 30 000 E Ft, elszámolt értékcsökkenése 15 000 E Ft, a kar a nettó érték 60%-a, a biztosító 8 000 E Ft-ot térített.
3. Kifizettek egy külföldi szállítói tartozást melynek könyv szerinti értéke 16 000 E Ft (50 000 F · 320 Ft / F.). A vállalkozás rendelkezésére álló angol font átlagárfolyama 322 Ft / F.

4. A vállalkozás kereskedelmi részlege értékesített árukészletet, melyet 6 000 E Ft fogyasztói áron tartott nyilván, az árres 40%. A vevő megfizette a tartozását.
5. Eladtak készterméket beföldre 20 000 E Ft + 20% áfa áron. Az értékesített készlet tervezett előállítási költsége 15 000 E Ft volt, a készletérték-különbözet +2%. A vevő fordulónap után fizetett.
6. A vállalkozás leányvállalatától térítés nélkül átvállalt egy 4 000 E Ft értékű szállítói tartozást, melyből a tárgydídszakban 1 800 E Ft-ot fizetett meg.
7. Egy alakuló kft.-be apportáltak egy ingatlant. Az apportált tárgyi eszköz bruttó értéke 60 000 E Ft, az elszámolt értékcsökkenés 15 000 E Ft volt. Az apport társasági szerződés szerinti értéke 48 000 E Ft. A fizetendő 20%-os áfat áthárították az új társaságra.
8. Hosszú lejáratú hitel fizetendő kamata 2 400 E Ft, melyből a tárgyévet terheli 1 200 E Ft.

9. Exportáltak készterméket, melynek tervezett előállítási költsége 5 000 E Ft, a készletérték-különbözet +3%. A 30 000 eurós számlát XI. hó 20-án állították ki. A külföldi vevő XII. 18-án kifizetett tartozásából 20 000 eurót, a többbit fordulónap után rendezte.

Dátum	Választott árfolyam (Ft/euro)
XI. 20.	230
XII. 18.	228

10. December hónapban 1 000 E Ft + 20% áfa értékben közvetített szolgáltatást értékesítettek közpénzért. A közvetített szolgáltatás bekerülési értéke 600 E Ft volt.
11. December 16-án 5 000 E Ft értékű szállítói tartozást egy 5 100 E Ft névértékű váltóval egyenlítették ki, a váltó futamideje két hónap
12. Év végi leltározás során megállapított anyaghiány 100 E Ft, késztermékhány 150 E Ft.

13. Devizas tételek adatai:

Megnevezés	Könyv szerinti érték	Fordulónapi érték
Devizabétét	2 500 E Ft	2 300 E Ft
Devizahitel	4 800 E Ft	5 100 E Ft
Külföldi szállítók	8 300 E Ft	8 600 E Ft

A vállalkozás az összevont árfolyam-különbözetet 600 E Ft felett minősíti jelentősnek.

14. Leányvállalattól járó osztalék 4 000 E Ft, pénzügyi rendezése a mérlegkészítés után történt meg.

Feladat: Alapítsa meg az adózás előtti eredményt, számolja ki a társasági adót, ha az adóalapot módosító tételek egyenlege, a már ismertén kívül + 3 565 E Ft! Adókulcs 16%, fizetendő osztalék 30%.

75. példa

Gazdasági események és kiegészítő információk:

(20XX. október 1. és a mérlegkészítés időpontja között.)

- X. 1-jén egyik beföldi vevőnk 6 000 E Ft-os követelésünket váltóval egyenlíti ki. A váltó névértéke 6 240 E Ft, lejáratát a következő év január 31-e.
- X. 21-en értékesítjük egy szellemi termékünket, melynek bruttó értéke 5 000 E Ft, elszámolt értékcsökkenése 2 500 E Ft. Eladási ár 3 000 E Ft + 20% áfa. Követelés-sűnket a vevő XI. 2-án kiegyenlített.
- XI. 3-án ingyenesen átadtunk egyik beszállítónknak egy szerszámgépet, melynek nettó értéke 2 000 E Ft volt, az áfát nem hátrítottuk át.
- XI. 15-en beföldre értékesítettünk elszámoló áron 7 000 E Ft értékű készterméket, a készletérték-különbözet – 3%. Az értékesítés árbevétele 8 000 E Ft + 20% áfa.
- A XI. 15-i késztermékeladást minőségi hiba miatt vevőnk megrekklamálta, egyeztetés után az értékesített készlet 10%-át visszaküldte.
- November hónapban adósainktól befolyt 200 E Ft késedelmi kamat.
- December 6-án kifizettük a decemberi és a januári irodabérleti díjat, értéke 2 000 E Ft + 20% áfa.
- Megérkezett a vállalkozás termékeit reklámozó cég számlája a IV. negyedévi hirdetési díjakról, értéke 800 E Ft + 20% áfa. A kötelezettséget fordulónap előtt kifizettük.
- December 8-án exportáltunk elszámoló áron 5 000 E Ft értékű készterméket, a készletérték-különbözet ugyanaz, mint a beföldi értékesítésnél. A beföldi vevőnek 25 000 eurót számláztunk ki, melyből az XII. 28-án 20 000 eurót átutalt részünkre.

Dátum	Választott árfolyam (Ft/EUR)
XII. 8.	248
XII. 28.	250

- Az év végi leltározás során az anyagoknál 60 E Ft, a saját termelésű készleteknél pedig 40 E Ft (tényleges önköltéségen) hiányt állapítottak meg.
- Egyik beföldi vevő kiegyenlítette 9 000 E Ft könyv szerinti értékű tartozását, a devizaámlára beérkezett pénz értéke 9 200 E Ft.
- Devizas tételek adatai:

Megnevezés	Könyv szerinti érték	Fordulónapi érték
Devizabétét	2 500 E Ft	2 600 E Ft
Vevők	6 400 E Ft	6 600 E Ft
Rövid lejáratú hitel	10 500 E Ft	10 800 E Ft
Szállítók	8 300 E Ft	8 600 E Ft

A vállalkozás az összevont árfolyam-különbözetet jelentősnek minősíti 200 E Ft felett.

13. Befektetett pénzügyi eszközök értékesítése a piaci értékesítkékenése miatt 300 E Ft.

14. A tárgyév után járó osztalék 3 000 E Ft.

Feladat:

Allapítsa meg az adózás előtti eredményt, számolja ki a társasági adót, ha az adóalapot módosító tételék egyenlege a már ismeren kívül + 1 341 E Ft! Adókulcs 16%.

Fizetendő osztalék 20%.

Készítse el a vállalkozás záró mérlegét és a forgalmi költséges eredménykimutatását!

76. példa

Gazdasági események és kiegészítő információk:

(20XX. október 1. és a mérlegkészítés időpontja között.)

1. A tulajdonosok befizetik a jegyzett tőkével kapcsolatos tartozásukat, majd a vállalkozás pótlólagos tőkeemlést hajl végre október hónapban részvénykiadásával, a kibocsátott részvények névértéke 20 000 E Ft, a kibocsátáskori árfolyamérték 120%, ebből a tárgyévben befolyt 14 000 E Ft. A cégbejegyzésről a bírósági végzés megérkezett.
2. X. 15-én egyik belöldi szállítónk részére 6 000 E Ft-os kötelezettségünket váltoval egyenlítjük ki. A váltó névértéke 6 280 E Ft, lejáratára a következő év február 15-e.
3. X. 21-én értékesítünk egy épületet, melynek nettó értéke 7 000 E Ft, eladási ár 20 000 E Ft + 20% áfa. Követelésünket a vevő XI. 2-án kiegyenlített. Az épülethez 10 000 E Ft értékhehelyesbítés kapcsolódott.
4. XI. 15-én belöldre értékesítettünk elszámoló áron 12 000 E Ft értékű készterméket, a készletérték-különbözet + 2%. Az értékesítés árbevétele 14 000 E Ft + 20% áfa.
5. Novemberben céltartalék képzés garanciaiális kötelezettségekre 2 000 E Ft.
6. November 20-án adósainktól befolyt 500 E Ft késedelmi kamat.
7. December 10-én exportáltunk külföldi vevők részére készterméket. Értéke elszámoló áron 8 000 E Ft, a készletérték-különbözet ugyanaz, mint a belöldi értékesítésnél. A külföldi vevőnek 50 000 USD-t számláztunk ki, melyből az XII. 25-én 40 000 dollárt áttutalt részünkre.

Dátum	XII. 10.	Választott árfolyam (Ft/USD)
	206	
	XII. 25.	202

8. Az év végi leltározás során 100 E Ft anyaghányt állapítottak meg.
9. A tárgynegyedév után januárban a bank által felszámolt forgalmi jutalék 300 E Ft, a kapott bankkamat 200 E Ft.
10. A vállalkozás apportként bevisz egy szellemi terméket most alakuló kft.-jébe. Az apport könyv szerinti értéke 600 E Ft, társasági szerződés szerinti értéke 800 E Ft. A 20%-os áfa fizetési kötelezettséget a társaság áthárítja a kft.-re.
11. December végén a vállalkozás 400 E Ft nettó értékű számszámgépet a közeli középiskolának ajándékozza, és az átadás után járó áfát is elszámolja.
12. Devizás tételek adatai:

Megnevezés	Könyv szerinti érték	Fordulónapi érték
Devizabétét	2 500 E Ft	2 600 E Ft
Vevők	6 400 E Ft	6 600 E Ft
Szállítók	8 300 E Ft	8 600 E Ft

A vállalkozás az összevont ártolyam-különbővezet 200 E Ft feletti minősítit jelentősnek.

13. Január elején megérkezett a decemberi telefonszámla 400 E Ft + 20% áfa értékben.

14. A tárgyév után járó osztalék 4 000 E Ft.

Feladat:

Állapítsa meg az adózás előtti eredményt, számolja ki a társasági adót, ha az adóalapot módosító tételek egyenlege a már ismertén kívül + 815 E Ft! Adókulcs 16%. Fizetendő osztalék 30%.

Készítse el a vállalkozás záró mérlegét és forgalmi költség típusú eredménykimutatását!

77. példa

Gazdasági események és kiegészítő információk:

(20XX. október 1. és a mérlegkészítés időpontja között.)

- A tulajdonosok befizetik a jegyzett tőkéből még hátralevő tartozásukat.
- Értékesítettek egy kamatozó értékpapírt, melyet a forgóeszközök között tartottak nyilván. Az értékpapír könyv szerinti értéke 3 800 E Ft volt, eladási ára 4 100 E Ft, amelyből a kamat 150 E Ft-ot tett ki. Az eladás hasznított fizetéssel történt.
- Céltartalék képzés garanciaiis kötelezettségre 2 500 E Ft. Céltartalék feloldás felhasználás miatt 1 800 E Ft.
- Alapanyag-beszerezés külföldről nem EU-országból 6 000 E Ft értékben. A vám 800 E Ft, a vám áfa 20%. A VPOP-val szembeni tartozást megfizették, ezután az ügylet-hez kapcsolódó áfát visszaigényelheto áfaként tartják nyilván.
- Befektetett pénzügyi eszközök között nyilvántartott részvények értékesítése 700 E Ft.

6. Értékesítettek készterméket 20 000 E Ft + 20% áfa áron. Az értékesített készlet tényleges önköltsége 16 000 E Ft volt. A vevő a követelést fordulónap előtt ki-egyenlített.
7. Apportba adtak egy gyártógépet, a bruttó érték 14 000 E Ft volt, az eddig elszámolt értékcsökkenés 5 000 E Ft. Az új vállalkozás alapító okirata szerint a részesedés ér-téke 10 000 E Ft + 20% áfa. Az áfát áthárították az alakuló társaságra.
8. Áruexport 3 000 E Ft értékben, az eladott árukészlet beszerzési értéke 2 000 E Ft volt, a követelés kiegyenlítése fordulónap után történt meg.
9. Decembemben az egyik raktárépület kigyulladt és teljesen leégett. A kárt enyhítette, hogy az épület üresen állt s így készletvesztés nem érte a vállalkozást. A raktár bruttó értéke 8 000 E Ft volt, a kárérték 2 500 E Ft, a biztosító 2 000 E Ft-ot térített.
10. Árűrtékesítés közpénzért, a bevétel 2 400 E Ft, amely 16,67% áfát tartalmaz. Az eladott áru beszerzési értéke 1 600 E Ft volt.
11. Hosszú lejáratú hitel kamata 2 000 E Ft, melyből a tárgyévet terhelő 1 500 E Ft.
12. Év végi leltározáskor anyaghiány 100 E Ft, késztermékhány 50 E Ft.
13. Devizás tételek adatai:

Megnevezés	Könyv szerinti érték	Fordulónapj érték
Devizabetéti	2 500 E Ft	2 400 E Ft
Vevők	6 400 E Ft	6 500 E Ft
Rövid lejáratú hitel	10 500 E Ft	10 600 E Ft
Szállítók	8 300 E Ft	8 600 E Ft

A vállalkozás az összevont árnyam-külföldi értéket 300 E Ft feletti minimális jelentősnek 14. Járó osztalék 2 000 E Ft. A pénzügyi teljesítés fordulónap után történt meg.

Feladat: Állapítsa meg az adózás előtti eredményt, számolja ki a társasági adót, ha az adóalapot módosító tételek egyenlege, a már ismert kivül + 2 250 E Ft.

Adókulcs 16%. Fizetendő osztalék 20%.

Készítse el a vállalkozás záró mérleget és forgalmi költségvesztési kimutatásait!

78. példa

Gazdasági események és kiegészítő információk:

- (20XX. október 1. és a mérlegkészítés időpontja között.)
1. A tulajdonosok október elején befizetik a jegyzett tőkeből még hátralévő tartozásu-kat.
2. Október 3-án térítés nélkül átadtak egy beszállítónak egy szerszámgépet, melynek nettó értéke 1 000 E Ft volt, a 20%-os áfát nem hártották át.

3. Október 21-én értékesítenek egy szellemi terméket, melynek bruttó értéke 3 000 E Ft, elszámolt értékcsoökkentése 1 500 E Ft. Eladási ár 2 000 E Ft + 20% áfa. Követelésüket a vevő XI. 2.-án kiegyenlítette.

4. November 15-én befizetve értékesítettek elszámoló áron 4 000 E Ft értékű készterméket, a készletértékek-különbözöt - 3%. Az értékesítés árbevétele 6 000 E Ft + 20% áfa, melyet a vevő fordulónap előtt kiegyenlített.

5. November 20-án celtartalék képzés garanciális kötelezettségekre 800 E Ft összegben.

6. December 1-jén egyik szállítóval szembeni 4 000 E Ft-os tartozására váltót bocsátottak ki. A váltó névértéke 4 100 E Ft, lejáratát a következő év január 31.

7. December 6-án kifizették a decemberi és a januári irodabérlési díjat, értéke 1 000 E Ft + 20% áfa.

8. December 7-én értékesítettek egy forgatási célú értékpapírt, melynek könyv szerinti értéke 4 000 E Ft volt. A kapott ellenérték 4 500 E Ft pénzügyi rendezése még decemberben megtörtént.

9. December 20-án átutaltak az APÉH-nak 3 000 E Ft társasági adóelőleget.

10. Árúértékesítés készpénzért, az ellenérték 1 800 E Ft + 20% áfa, az eladott áru beszerzési értéke 1 500 E Ft volt.

11. December 28-án 1 000 E Ft közvetített szolgáltatást számláztak tovább 1 200 E Ft + 20% áfa értékben.

12. A leltározáskor megállapított anyaghiány értéke 120 E Ft volt.

13. Készletek értékesítése 200 E Ft.

14. Devizás tételek adatai:

Feladat:

Megnevezés	Könyv szerinti érték	Fordulónapi érték
Devizabétét	2 500 E Ft	2 600 E Ft
Vevők	6 400 E Ft	6 300 E Ft
Röv. lej. hitel	10 500 E Ft	10 700 E Ft
Szállítók	8 300 E Ft	8 600 E Ft
Váltókötellezettség	2 200 E Ft	2 400 E Ft

A vállalkozás az összevont árfolyam-különbözötet jelentősnek minősíti 600 E Ft felett.

15. A tárgyévtől járó osztalék 3 000 E Ft, a pénzügyi teljesítés mérlegkészítés után történt meg.

Állapítsa meg az adózás előtti eredményt, számolja ki a társasági adót, ha az adóalapot módosító tételek egyenlege, a már ismerten kívül + 4 950 E Ft Adókulcs 16%. Fizetendő osztalék 30%.

Készítse el a vállalkozás záró mérlegét és forgalmi költségcsökkentését.

79.* példa

Mérlég 20XX. 09. 30.

(E Ft)

	Megnevezés	20XX. 09. 30.	Változás	20XX. 12. 31.
A.	Befektetett eszközök	323 000		
I.	Immateriális javak	60 000		
II.	Tárgyi eszközök	170 000		
III.	Befektetett pénzügyi eszközök	93 000		
B.	Forgóeszközök	88 000		
I.	Készletek	38 000		
II.	Követelések	21 800		
III.	Értékpapírok	12 000		
IV.	Pénzeszközök	16 200		
C.	Aktív időbeli elhatárolások	2 000		
	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	413 000		
D.	Saját tőke	200 000		
I.	Jegyzett tőke	100 000		
II.	Jegyzett, de be nem fizetett tőke	– 20 000		
III.	Tőketartalék	20 000		
IV.	Erdménytartalék	30 000		
V.	Lekötött tartalék	20 000		
VI.	Értékelési tartalék	50 000		
VII.	Mérlég szerinti eredmény	–		
E.	Céltartalékok	6 000		
F.	Kötelezettségek	147 000		
II.	Hosszú lejáratú kötelezettségek	80 000		
III.	Rövid lejáratú kötelezettségek	67 000		
G.	Passzív időbeli elhatárolások	–		
	FORRÁSOK ÖSSZESEN	353 000		

Erdménykimutatás

	Megnevezés	20XX. 09. 30.	Változás	20XX. 12. 31.
I.	Értékesítés nettó árbevétele	466 000		
03.	Saj. term. készl. állom.vált.	18 000		
04.	Saj. előáll. eszk. aktivált értéke	8 000		
II.	Aktivált saját teljesítmények	26 000		
III.	Egyéb bevételek	35 000		
IV.	Anyagjellegű ráfordítások	198 000		
V.	Személyi jellegű ráfordítások	145 000		
VI.	Értéksökkenési leírás	95 000		
VII.	Egyéb ráfordítások	29 000		
A.	Üzemi eredmény	60 000		

VIII.	Pénzügyi műveletek bevételei	22 000		
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	16 000		
B.	Pénzügyi műveletek eredménye	6 000		
C.	Szokásos vállalkozói eredmény	66 000		
X.	Rendkívüli bevételek	5 000		
XI.	Rendkívüli ráfordítások	11 000		
D.	Rendkívüli eredmény	- 6 000		
E.	Adózás előtti eredmény	60 000		
XII.	Adófizetési kötelezettség			
F.	Adózott eredmény			
22.	Eredménytartalék igénybevétele			
23.	Jövőhágyott osztalék			
G.	Mérleg szerinti eredmény			

Megjegyzés: ezek a nyitó adatok vonatkoznak a 80., 81., 82., 83. és 84. számú vizsgafeladatokra is.

Gazdasági események és kiegészítő információk:

- (20XX. október 1. és a mérlegkészítés időpontja között.)
1. A tulajdonosok októberben befizetik a jegyzett tőkeből még meglevő tartozásukat.
 2. A IV. negyedévi termelési költségek E Ft-ban.

Összes	Közvetlen	Közvetett	
30 000	25 000	5 000	Anyagfelhasználás (elszámoló áron)
400	400	—	Hulladékmegtérülés (tényleges beszerz. áron)
16 000	12 000	4 000	Bérköltség
24 000	18 000	6 000	Bérművek 32% (29+3)
1 000	600	400	Értékcsokkkenési leírás
			Egyéb szolgáltatás (áfamentes)
			(Bankkal szemben)
120	40	80	Aktív időbeli elhat. (egyéb szolg.)

Az értékcsokkkenési leírás a tárgyi eszköz (20 000) és az immateriális javak (4 000) között oszlik meg.

3. A befejezetlen termelés adatai:

Január 1. nyitó állomány	1 200 E Ft.
December 31. záró állomány	2 700 E Ft.

4. A negyedévben elkészült késztermék rakatára vétele E Ft.
(Félkész termék nem volt.)

5. 1 000 E Ft értékű árut adtak el készpénzért. A bevétel 1 800 E Ft, amely 16,67% áfát tartalmaz.

6. November 20-án beszerzettek nem EU-országból alapanyagot 10 000 USD értékben. A vám 600 E Ft volt, a beszerzést terhelő áfa 20%. Tartozásukat a VPOP-val szemben december 5-én rendezték. Az import áfát a továbbiakban előzetesen felszámított áfaként tartják nyilván. A külföldi szállító részére december 20-án átutaltak 10 000 USD-t.

Dátum	Választott árfolyam (Ft/USD)
November 20.	200
December 20.	204 (eladási)

A vállalkozás nem rendelkezett devizával.

7. November 25-én 30 000 E Ft önköltségű készterméket értékesítenek beföldre 40 000 E Ft + 20% áfa értékben. Az értékesítés ellenértéként a vevő december 15-én egy váltót ajánlott fel, amelyet elfogadtak. A váltó névértéke 48 800 E Ft, lejáratja január 15.
8. December 5-én visszavásároltak 5 000 E Ft értékű saját részvényt 105%-os árfolyamon, és a részvényeket bevonták. A jegyzett tőke leszállításáról a cégbíráóság értesítése még december hónapban megérkezett.
9. December végén értékesítettek 2 500 E Ft könyv szerinti értékű, a forgóeszközök között szereplő követényt, az eladási ár 3 000 E Ft, amelynek kamattartalma 300 E Ft. A vételárat fordulónap után írták jóvá a bankszámlán.
10. Befektetési célú részvények értékesítése 500 E Ft, a tőzsdei árfolyam tartós csökkenése miatt.
11. Devizas tételek adatai:

Megnevezés	Könyv szerinti érték	Fordulónapi érték
Devizabetéti	2 500 E Ft	2 600 E Ft
Rövid lejáratú hitel	10 500 E Ft	10 800 E Ft
Szállítók	8 300 E Ft	8 600 E Ft
		- 300

A vállalkozás az összevont árfolyam-külfönbőzetet 400 E Ft feletti minősíti jelentősnek.

12. Számlavezető bank január 6-án megküldi az előző negyedévre vonatkozó elszámolást, felszámolt forgalmi jutalék 300 E Ft, kapott betétkamat 200 E Ft.

13. Decemberben egy ingatlanukat beaportálják egy alakuló vállalkozásba, az épület bruttó értéke 18 000 E Ft, elszámolt értékesítéskénese 3 000 E Ft. A megszerzett részesedés értéke 35 000 E Ft. Az ügylethez kapcsolódó 20%-os áfát áthárítják az új társaságra. Az ingatlanhoz 20 000 E Ft értékhehelyesbítés kapcsolódott.

14. Leányvállalattól járó osztalék 3 000 E Ft.

Feladat:

Állapítsa meg az adózás előtti eredményt, számolja ki a társasági adót, ha az adóalapot módosító tételek egyenlege a már ismerten kívül + 1 490 E Ft! Adókulcs 16%. Fizetendő osztalék 20%.

Készítse el a vállalkozás záró mérleget és összköltség típusú eredménykimutatását.

80.* példa

Gazdasági események és kiegészítő információk:

(20XX. október 1. és a mérlegkészítés időpontja között.)

1. A IV. negyedévi termelési költségek E Ft-ban.

	Közvetlen	Közvetett	Összes
Anyagköltség	20 000	2 000	22 000
Hulladékmegejtülés	400	–	400
Bétköltség	15 000	4 000	19 000
Béjáruléék 32% (29+3)			
Értékcsoökkkenési leírás	22 000	3 000	25 000
Egyéb szolgálátatás (áfamentes)	800	400	1 200
(Bankkal szemben)			
Passzív időbeli elhat. (egyéb szolg.)	300	120	420

Az értékcsoökkkenési leírás a tárgyi eszköz (21 000) és az immateriális javak (4 000) között oszlik meg.

2. Az időszakban aktívált saját előállítási eszköz (tárgyi eszköz) értéke 12 000 E Ft.

3. A befjezetlen termelés adatai:

Január 1. nyitó állomány	1 200 E Ft.
December 31. záró állomány	1 700 E Ft.

4. A negyedévben elkészült késztermék raktárra vétele E Ft.
(Felkész termék nem volt.)

5. A tulajdonosok októberben befizetik a jegyzett tőkeből még meglévő tartozásukat.

6. Értékesítettek befőldre készterméket 50 000 E Ft + 20% áfa áron. Az értékesített készlet előállítási költsége 35 000 E Ft volt. A vevő fordulónap után fizetett.

7. Vásároltak egy diszkont értékpapírt november 1-jén 9 000 E Ft-ért, az értékpapír névértéke 10 000 E Ft, hátralévő futamidéje 10 hónap.

8. A vállalkozás leányvállalataiól térítés nélkül átvállalt egy 5 000 E Ft értékű szállítói tartozást, melyből a tárgyidőszakban 3 000 E Ft-ot fizetett meg.

9. Egy alakuló kft.-be apportáltak egy ingatlant. Az apportált tárgyi eszköz bruttó értéke 50 000 E Ft, az elszámolt értékcsoökkkenés 35 000 E Ft volt. Az apport társasági szerződés szerinti értéke 30 000 E Ft. A fizetendő 20%-os áfát áthárították az új társaságra. Az ingatlanhoz 15 000 E Ft értékheylesbítés kapcsolódott.

10. A vállalkozás készpénzért értékesített árut, melyet 12 000 E Ft fogyasztói áron tartott nyilván, az ártes 45%. A vevő meglfizette a tartozását.

11. Év végi leltározás során meglállapított anyaghiány 100 E Ft, késztermékhány 150 E Ft.

12. Céltartalék képzés garanciaiális kötelezettségekre 2 500 E Ft, feloldás 1 800 E Ft.